

Sfântul Munte Athos,

mărturie de veacuri a luptei pentru apărarea drepteii credințe

Preacinstită
Maica
Domnului
Portărița, în
aceste vremuri
grele, când
Sfintele Dogme
și Canoane ale
drepteii noastre
credințe sunt
puse din nou la
încercare, nu-ți
părăsi Sfântă
Grădina Ta,
pentru păcatele
noastre, ci fă-te
toiag și călăuză
a noastră,
Preacurată
Maică, trimite-
ne nouă duhul
fricii de
Dumnezeu, al
înțelepciunii și
al bărbăției, și
condu-ne pe noi
în lupta dreaptă
întru apărarea
sfintei noastre
credințe
(rugăciune).

(Maica Domnului Portărița, Apărătoarea și Călăuzitoarea Sfântului Munte Athos
Icoană de la Sfânta Mănăstire „Iviru”)

Apărătoare
Doamnă,
Stăpâna noastră
de Dumnezeu
Născătoare,
cântările cele
de laudă
aducem ție noi
robii tăi, ca cei
ce cu venirea
cinstitei icoanei
tale ne-am
agonisit armă
tare, zid
nebiruit și
strajă nebiruită.
Acoperă-ne și
ne apară pe noi
toți de
vrăjmașii cei
văzuți și
nevăzuți și de
toată vătămarea
sufletească și
trupească, ca să
strigăm ție:
Bucură-te,
Portărița bună
care deschizi
credincioșilor
ușile Raiului.

Dintotdeauna, Sfântul Munte Athos a fost conștient de faptul că, „cu ajutorul Harului Domnului nostru Iisus Hristos, este garantul adevăratei credințe ortodoxe, așa cum Sfinții Apostoli au propovăduit-o în Biserică și așa cum Sfinții noștri Părinți, cei cu frică de Dumnezeu, ne-au transmis-o neschimbată de-a lungul veacurilor prin Sfintele Sinoade Ecumenice”.

(vezi *Memoriul Sfântului Munte Athos*, ziarul „Presa ortodoxă”, nr. 1801 din 09.10.2009)

Sfânta Mănăstire „Zografu”, Sfântul Munte Athos

Notă asupra ediției de față

Sfântul Har și iconomia lui Dumnezeu au făcut ca în mâinile noastre să ajungă, ca o binecuvântare, arhiva electronică a ziarului „**Presa ortodoxă**”, publicație aflată, neîncetat, pe meterezele luptei împotriva papalității și a ecumenismului. Arhiva la care facem referire cuprinde numerele apărute între anii 1961-2011.

În mii de pagini de arhivă și pe cuprinsul a nenumărate articole de o calitate și actualitate exemplare, sub semnătura Sfintei Obști a Sfântului Munte Athos, sub cea a Sfințelor Mănăstiri aghiorite, a preacuvioșilor egumeni și duhovnici, a sfințitelor și vestitelor personalități ale monahismului aghioritic care au strălucit aici în ultimii 50 de ani, au fost publicate nenumărate mărturisiri ale dreptei noastre credințe ortodoxe, precum și informații cutremurătoare legate de viața Bisericii.

Pentru noi, cei mai tineri, această minunată arhivă se constituie într-o binecuvântare dumnezeiască, într-un ajutor, instrument și temei al luptei împotriva ecumenismului, oferindu-ne totodată ocazia de a ne aduce aminte de cei ce au trăit aici cândva și de a afla despre atitudinea aghiorită seculară, aceea de mărturisire și luptă împotriva tuturor ereziilor papalității și ale ecumenismului, precum și împotriva rătăcirilor eretice din interiorul Bisericii noastre Ortodoxe pentru care, de multe ori, răspunzători s-au făcut chiar diriguitorii acesteia.

Într-adevăr, în cuprinsul articolelor publicate ni se descoperă conștiința

orto-doxă robustă a Sfântului Munte, așa cum aceasta s-a manifestat, fără concesi și cu spirit de luptă, imediat după ridicarea reciprocă a anatemelor dintre Biserica Ortodoxă și papalitatea eretică, mai exact în timpul păstoririi Patriarhului Ecumenic **Atenagora**, respectiv a **Papei Paul al VI-lea**, în anul 1965. Datorită sfințitorilor și dreptilor monahi care, în diferite perioade, au fost supuși persecuțiilor, întemnițați, chinuiți sau martirizați pentru simplul motiv că apărau Biserica lui Hristos și dreapta noastră credință, așa cum s-a întâmplat mai ales în perioada domniei împăratului Mihail al VIII-lea Paleologul (1259-1282) și a păstoririi Patriarhului Ioan Vecos (1275-1283) sau a patriarhului Ioan Calecas (1334-1347) etc., continuitatea duhovnicească și istorică a monahismului aghiorit s-a manifestat, însă, cu dinamism.

Iisus Hristos pe tronul Slavei, Biserica „Protaton”, Caries, Sfântul Munte Athos

Mărturisirea dreptei credințe și lupta neîn-cetată împotriva ereziilor, la care au purces Sfintele Mănăstiri de la Sfântul Munte Athos și călugării aghioriti și care, cu atâta claritate și elocvență, asemeni unei cronici de luptă, au prins din nou viață în paginile ziarului „Presa ortodoxă”, ne-au cutremurat, ne-au tulburat, ne-au pus pe gânduri, trezindu-ne interesul și întărindu-ne hotărârea.

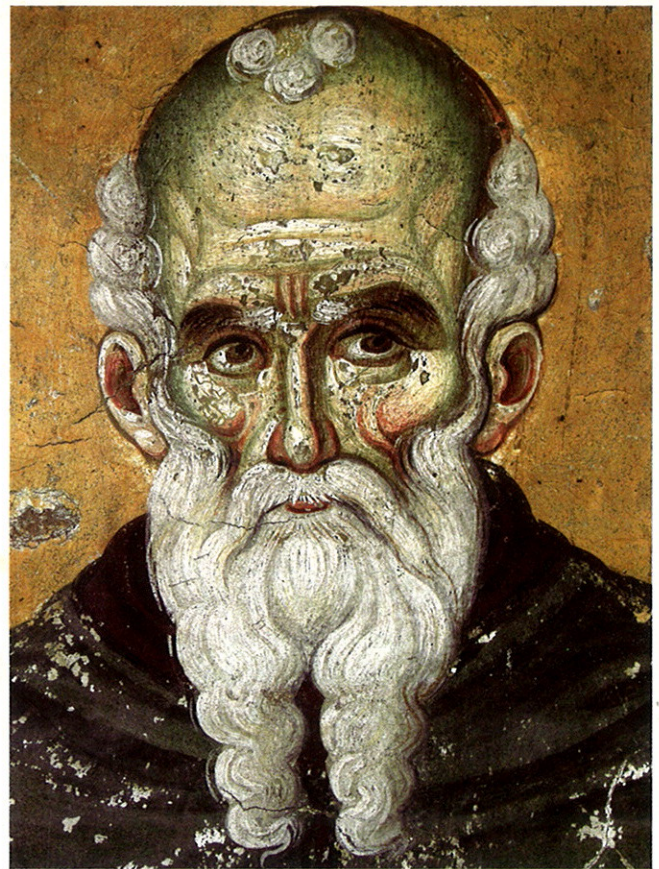
Gândindu-ne, pe de o parte, la epopeea acestei lupte multisekulare, iar pe de alta, constatând tăcerea și inerția de azi a Sfântului Munte, ne-am înțeles datoria și am căpătat încredere.

Sfântul Ieromartir Cosma Etolianul, cel întocmai cu Apostolii. Frescă de la Sfânta Sihăstrie cu hramul „Sfântul Ioan Teologul” din localitatea Souroti, Salonic.

Evident lipsite de valoare și întru totul neortodoxe, concepțiile Patriarhului Ecumenic Atenagora și ale succesorului acestuia pe tronul patriarhal, Patriarhul Dimitrie, au provocat, pe parcursul deceniilor 1960-1980, o adevărată revoltă la Sfântul Munte Athos, drept pentru care, conform învățăturilor Sfinților și ale Părinților noștri teofori, precum și ale Sfințelor Canoane inspirate de Dumnezeu și ale Sfintei și Netăgăduitei Tradiții a Bisericii noastre, ierarhii amintiți nu au mai fost pomeniți ani în șir.

Greșeli asemănătoare, antiecleziastice și antiortodoxe se săvârșesc, însă, și în zilele noastre și chiar în mod repetat. Le face chiar Preafericitul Patriarh Ecumenic **Bartolomeu**, cel care, în mod conștient și sistematic, urmează tactica predecesorilor săi. Din păcate însă, nici noi, călugării athoniți de azi, nu mai imităm exemplul înaintașilor noștri. Cu alte cuvinte, nu mai urmăm nici calea deschisă de sfinții noștri și nici pe cea a martirilor, a mărturisitorilor drepte credințe sau pe cea a dreptmărturisitorilor și cuvioșilor noștri duhovnici. Dimpotrivă, nu reacționăm chiar deloc și, prefăcându-ne că nu auzim, nu luăm nicio atitudine

Sfântul Athanasie Athonitul, ctitorul Sfintei Mănăstiri „Marea Lavră” și întemeietorul monahismului aghiorit. Frescă de Manuil Panselinos de la Biserica „Protaton”, Sfântul Munte Athos

și rămânem chiar netulburați. Altfel spus, dăm dovadă de o atitudine cu totul străină și contrară celei monahale firești, așa cum am văzut-o la sfinții și duhovnici noștri.

Șocul avut ne-a convins, însă, să purcedem la identificarea argumentației teologice și ecleziologice, a hotărârii și a spiritului de luptă necesare, așa cum le-am aflat în toate aceste texte la care facem referire, pentru ca astfel să putem reacționa împotriva trădării și a ereziei impuse Sinaxei Sfintei Obști a Sfântului Munte Athos, Sfințelor Mănăstiri, preacuvioșilor stareți și duhovnici și tuturor călugărilor athoniți. Prin urmare, vă facem astăzi cunoscute toate acestea, publicația de față constituind un îndemn, o chemare și un sunet de trâmbiță venite din partea comunității aghiorite, așa cum este ea astăzi, dorința noastră fiind aceea de a păstra integritatea Bisericii lui Hristos și autenticitatea luptei pentru apărarea credinței noastre ortodoxe, arme de neprețuit și resurse inepuizabile împotriva amenințării de azi a latinizării, a unitismului și a întinării sincretice a Sfintei noastre Ortodoxii.

Sfântul Ieromartir Cosma Etolianul, cel întocmai cu Apostolii. Frescă de la Sfânta Sihăstrie cu hramul „Sfântul Ioan Teologul” din localitatea Souroti, Salonic.

De altfel, la această luptă ne îndeamnă și *Memoriul* întocmit de Comisia pentru chestiuni dogmatice a Sfintei Obști:

✓ *„Dreptcredinciosul popor ortodox are obligația de a-și menține trează conștiința bisericească și sensibilitatea dogmatică, și mai ales monahii, cei care, prin natura chemării întru ale monahismului, dăm dovadă de o sensibilitate sporită în ceea ce privește credința ortodoxă și Sfânta Tradiție a Bisericii, obligația monahului fiind aceea de a nu accepta idei inovatoare referitoare la Sfânta Evanghelie”*. De bun augur, această neliniște înseamnă grijă sporită față de orice fel de concepție sau acțiune de tip neoteric, neconformă cu Tradiția Bisericii (Efes 4,14). De altfel, aceasta este funcțiunea sănătoasă a criteriului și sensorului bisericesc, așa cum o confirmă Sfânta Tradiție seculară a Bisericii și cum, în mod netă-găduit, este subliniată și în *Circulara Patriarhală* din anul 1848.

Într-adevăr, ca trup al Bisericii, poporul

✓ *„dorește să-și păstreze neschimbată credința de veacuri, așa cum a moștenit-o de la înaintași”*, și pe care *„nici patriarhii și nici măcar sinoadele nu au reușit, vreodată, să o schimbe”*

(vezi *Memoriul Sfântului Munte Athos*, capitolul referitor la participarea Bisericii Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor, Sfântul Munte Athos, fe-bruarie 2007,

<http://www.impantokratoros.gr/EAFE2ABg.el.aspx>)

În ediția de față am inclus fragmente grăitoare și de o însemnătate crucială din textele la care facem referire, precum și alte articole cu caracter informativ. Importanța și relevanța lor fac din acestea puncte de reper incontestabile, constituind totodată o argumentație imposibil de combătut și un barometru al modului în care se desfășoară această luptă.

Ne rugăm Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos ca, prin mijlocirea Maicii Sale, Născătoarea de Dumnezeu, sub acoperământul și protecția căreia se află Grădina Athosului, și prin rugăciunile Sfinților Părinți și ale preacuvioșilor monahi aghioriți, să ne îndrume în această luptă a noastră. Sperăm astfel, cu ajutorul bunilor frați care și-au asumat sarcina de a subvenționa apariția acestui număr, rândurile de față să poată fi citite de cât mai mulți dintre credincioși, atât în Sfântul Munte Athos, cât și în afara acestuia.

Sperăm și ne rugăm ca această încercare a noastră la care, credem, purcedem nu din egoism sau cu vreun scop greșit, să găsească deschise urechile preacuvioșilor noștri egumeni și duhovnici, astfel încât aceștia, urmând exemplul ortodox-martiric și tradiția ortodox-aghiorită a Sfântului Munte, din trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat, în calitatea lor de diriguitori ai obștii monahale aghiorite, să se pună din nou pavăză a cetii părinților agioriți, precum și a întregii noastre Biserici.

Prezența Sfântului Munte, în calitate de conducător și garant, se impune cu atât mai mult în aceste vremuri în care globalizarea, noua ordine mondială, ereziile de tot felul ale papalității arogante și ale ecumenismului sincretist defilează pur și simplu impasibile și, progresând geometric, fac una cu pământul toate bastioanele și castrele Sfintei noastre Ortodoxii, paveze și metereze ale creștinătății, fără a întâmpina niciun fel de opoziție!...

Domnul și Stăpânul nostru, Iisuse Hristoase, Tu Însuși Adevăr și izvor nescătuat al Adevărului, pentru rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, ale dreptului părintelui nostru Athanasie Athonitul, ale Cuviosului Martir Cosma Protosul și ale tuturor mărturisitorilor și martirilor, care au suferit martiriul pe Sfântul Munte Athos pentru apărarea dreptei credințe, în timpul păstoririi patriarhului Vecos, ajută-ne și pe noi, câți am mai rămas, să apărăm credința așa cum am primit-o de la Sfinții Apostoli, învrednicindu-ne să o păstrăm neschimbată și neîntinată, pentru ca în toată ziua și în toate cele, să o mărturisim și să o propovăduim. Amin!

Sfinții Mucenici martirizați de latino-cugetători

Polieleu
(megaliniar sau mărimuri)

Frescă de pictor necunoscut.

„Veniți să pomenim cu evlavie pe dreptii părinți, cei care cu curaj au îndurat chinurile lui Vecos și, cu credință sfântă, și-au găsit mântuirea întru Sfânt Muntele Athos”.

În afară de mucenicii și sfinții nevoitori și părinți ai Bisericii noastre, în Sfântul Munte Athos s-au făcut cunoscuți și o seamă de dreptmărturisitori și neomartiri. Apărarea, cu prețul vieții, a credinței ortodoxe, fără ezitări sau concesii, a însoțit dintotdeauna luptele ascetice și neptice ale acestora, pentru că „nimănui nu-i este de folos viața dreaptă întru credință greșită” (Sf. Ioan Gură de Aur). Astfel, în anul 1274, imediat după ce, la Sinodul de la Lion, împăratul **Mihail al VIII-lea Paleologul** (1261-1282) semna uniatismul mincinos cu latinii, scopul acestuia fiind acela de a-și asigura sprijinul politic al papei pentru reîntregirea Imperiului Bizantin dezbinat tot în urma ocupației latine, părinții aghioriți au protestat. La fel au procedat, de altfel, în marea lor majoritate, și preoții de mir și credincioșii simplii. Astfel, într-o primă fază, imediat după ce patriarhul Constantinopolului, **Sfântul Iosif**, a fost exilat, părinții aghioriți au trimis împăratului și ierarhilor Sfântului Sinod o epistolă în care își mărturiseau dreapta credință. În epistolă, aceștia condamnau cu curaj inovațiile papale, caracterizându-l pe papă drept „*eretic*” și „*apostol al Satanei*”, iar pe latini drept „*atei*”. Totodată, în epistola lor părinții aghioriți își exprimau mirarea referitor la „*cum de li s-a acceptat latinilor să se unească cu Trupul neprihănit și ortodox al Bisericii sobornicești și apostolicești a lui Hristos*” (vezi *Luptele monahilor pentru apărarea Ortodoxiei*, Editura Mănăstirii „Grigoriu”, Sfântul Munte Athos, 2003).

Drept urmare, părinții aghioriți au întrerupt orice fel de comuniune bisericească cu cei ce se uniseră și îi îmbrățișaseră pe latini.

Hotărât să impună, cu orice preț, uniatismul, împăratul Mihail al VIII-lea, ajutat de Patriarhul **Ioan al XI-lea Vecos** (1275-1282), de asemenea latino-cugetător, s-a năpustit cu ură asupra aghioriților. Cei doi latino-cugetători, primul cap al statului, iar cel de-al doilea cap al Bisericii Răsăritene, s-au deplasat la Sfântul Munte Athos unde, asistați de trimiși ai papei, au încercat să-i oblige pe părinții aghioriți să accepte uniatismul.

Într-o primă fază, Sfintele Mănăstiri „**Marea Lavră**” și „**Xiropotamu**” au cedat în fața violenței la care au fost supuse de latino-cugetători, acceptând hidosul uniatism.

Călugării de la Sfânta Mănăstire „**Iviru**” s-au împotrivit, însă, în mod categoric și, neclintiți, l-au acuzat cu asprime și curaj pe împărat de lipsă de evlavie, iar pe susținătorii acestuia de erezie și de încălcarea Sfintelor Canoane.

Furios, împăratul Mihail le-a poruncit ostașilor să-i pună într-o barcă pe toți călugării ce se nevoiau la Sfânta Mănăstire „**Iviru**” și, odată ajunși în larg, să o scufunde.

În acest fel, cuvioșii dreptmărturisitori și-au câștigat cununa de martiri, consfințind prin sacrificiu dreapta lor viețuire de până atunci. **Sfinții Mucenici Iviriți** sunt sărbătoriți, în fiecare an, la data de 13 mai.

Troparul Cuvioșilor Mucenici Aghioriți

Scris de un călugăr anonim.
Glasul al IV-lea. Ritm alert.

Pe Cosma Protosul să-l laudăm, împreună cu Sfinții Mucenici Zografiți, părinți cu frică de Dumnezeu, și cu Sfinții Mucenici Vatopedini și Iviriți. Pentru că armă doar Sfânta Cruce a Domnului având, acești ostași, cuvioși și maritiri ai Sfântului Munte Athos lui Vecos și înșelăciunii lui latino-cugetătoare s-au împotriviți”.

Icoana Cuvioșilor Mucenici Aghioriți martirizați prin înjunghiere, ardere, înec și spânzurătoare „ca urmași ai Sfinților Părinți”, pentru că au refuzat uniatismul mincinos al Bisericii Ortodoxe cu ereticii romano-catolici de la Sinodul de la Lion, din anul 1274. Icoana datează din epoca Patriarhului latino-cugetător Ioan al XI-lea Vecos și a împăratului Mihail al VIII-lea Paleologul și aparține călugărului Mihail.

Continuându-și atacul nimicitor, latino-cugetătorii au ajuns la Sfânta Mănăstire „Vatopedu”, unde însă au întâmpinat aceeași opoziție. După ce s-au convins că nu aveau nicio șansă să schimbe crezul călugărilor, pe care i-au văzut asemeni unor stânci neclintite întru ale credinței, au început să-i brutalizeze. În cele din urmă, i-au târât afară din mănăstire pe preacuviosul stareț al acesteia, dreptul Eftimie, și pe 12 dintre călugări, și i-au spânzurat. Pomenirea Sfinților Mucenici Vatopedini, cei martirizați pentru credință, se oficiază în fiecare an la data de 4 ianuarie.

După toate acestea latino-cugetătorii, care, în drumul lor, nu s-au ferit să jefuiască tot ce întâlneau, au ajuns la Sfânta Mănăstire „Zografu”. Printr-un vis trimis de Maica Domnului, călugării de la Sfânta Mănăstire „Zografu” fuseseră preveniți referitor la pericolul care îi păștea. Un călugăr, ascet la o chilie din apropiere, auzise, în timp ce citea „Paraclisul Maicii Domnului”, glasul Născătoarei de Dumnezeu care, cu o voce autoritară, i-a spus: ✓ „Ieși degrabă din mănăstire și du-te de-i anunță pe frații tăi și pe egumen, că dușmanii mei și ai Fiului meu sunt aproape. Așadar, dacă există vreunul dintre ei mai slab de înger, să se ascundă și să facă răbdare, până ce ispita va trece. Cei ce doresc să îmbrace cununa de martir să rămână în mănăstire. Du-te, așadar, fără întârziere”.

Speriați, câțiva dintre călugări și-au aflat refugiul în munții dimprejur. Cei rămași s-au baricadat în turnul mănăstirii, de unde i-au acuzat cu curaj pe latino-cugetători de faptul că sunt eretici și, drept urmare, în afara Sfințelor Canoane. Furios, împăratul a poruncit ca aceștia să fie arși de vii, împreună cu turnul în care se baricadaseră. În acest fel și acești călugări și-au câștigat cununa de martir. Numele lor sunt: Toma, starețul mănăstirii, Varsanufie, Chiril, Mihail, Simon, Ilarion, Iov, Ciprian, Sava,

Iacob, Martinian, Cosma, Serghie, Mina, Ioasaf, Ioanichie, Pavel, Antonie, Eftimie, Dometian și Parteniu. Împreună cu aceștia au devenit martiri și patru mireni, ale căror nume însă nu ni s-au păstrat. **Sfinții Mucenici Zografiți** sunt sărbătoriți, în fiecare an, la data de 22 septembrie.

Continuându-și drumul, împăratul Mihail a ajuns la **lavra chiliotă de la Careia**, acolo unde se află și astăzi sediul protosului Muntelui Athos. Acolo, însă, protosul **Cosma**, împreună cu ceilalți călugări ce se nevoiau în rugăciune, s-au împotrivit cu curaj împăratului, la fel cum procedaseră și ceilalți părinți aghioriți. În zadar a încercat împăratul să-i convingă. Încercările sale n-au dat roade, călugării de aici dovedindu-se stăruitori și de neclintit întru ale dreptei credințe. La scurt timp, locul cuvintelor a fost luat de chinuri, însă binecuvântații călugări, dând dovadă de tot mai multă putere, au mărturisit adevărata credință ca pe singura mântuitoare, drept pentru care împăratul a ordonat suprimarea lor. Protosul **Cosma** a fost condamnat la martiriu prin spânzurătoare, iar ceilalți călugări măcelăriți. Și în cazul acestora, martiriul a fost consfințit prin vărsare de sânge,

mucenicii urcându-se, într-un ultim sacrificiu al lor, împreună cu sufletele și sângele vărsat, la Tronul lui Dumnezeu.

Moaștele Cuviosului Mucenic Cosma Protosul au fost aflate la data de 5 decembrie 1981, dată la care a fost sărbătorită, pentru prima oară, pomenirea Sfinților Mucenici Carioți.

Cuvioșii Mucenici martirizați pentru apărarea credinței în lupta lor împotriva latino-cugetătorilor, constituie o verigă a lungului șir de martiri și asceți ai Bisericii noastre. Mărturisirea dreptei credințe și martiriul lor sunt indestructibil legate de lumea îngerilor, constituind totodată o dovada a sincerității luptelor ascetice date pentru apărarea Tradiției Bisericii noastre Ortodoxe.

Sacrificul Cuvioșilor Mucenici athoniți constituie un nou episod al istoriei de veacuri a monahismului și în special a celui aghiorit, a cărui datorie este de a nu fi de acord, în niciun fel, cu vreo abatere de la adevărurile de credință, dacă dorește, cu adevărat, să se numească păstrător al Sfintei Tradiții ortodoxe.

Condacul Cuvioșilor Mucenici
Scris de un călugăr imnograf necunoscut
Glasul al IV-lea. Maicii Domnului.

Pe Cosma, al Athosului Protos și caterisitor al latino-cugetătorilor, pavăză a Sfântului Munte Athos să-l laudăm, împreună cu Sfinții Mucenici Zografiți, cu Sfinții Mucenici Vatopedini și Iviriți neînfricați. Bucurați-vă, stâlpi ai credinței.

Icosul

Vocea Născătoarei de Dumnezeu auzind-o, rămași în Sfintele Mănăstiri mucenicia ați ales și nu să vă ascundeți în muntele Athonului. Și împotriva lui Mihail al VIII-lea latino-cugetătorul și a Patriarhul Vecos mărturisind, întru ale dreptei credințe v-ați martirizat, sângele vostru dându-vi-l, Sfinți Mucenici Zografiți, Carioți, Iviriți și Vatopedini, neînvinși mărturisitori și martiri ai dreptei credințe. Cinstind a voastre sfinte lupte, în aceste vremuri de restriște și viclene ajutorul vostru sfânt să ni-l dați, pentru ca urmași demni ai voștri să ne facem, apărători demni ai Ortodoxiei și luptători neînfricați ai Acesteia.

„Binecuvântată glie aghiorită, timp de 700 de ani semănată”

Cuvânt rostit de Preacuviosul Arhimandrit Gheorghe Kapsanis, starețul Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, în Biserica „Protaton”, cu prilejul aflării sfințelor moaște a nou-arătatului Sfințit Mucenic Cosma Vatopedinul, Protosul Sfântului Munte Athos (18 noiembrie 1981).

Fericite și cinstite Protos al Sfântului Munte, Sfințite Mucenice al lui Hristos Cosma, întâiul (protos) ai fost și în sfânta ascultare de Protos al Sfintei Obști, întâiul (protos) și în mucenicia și mărturisirea lui Hristos.

Întâiul în scaunul Protatului, întâiul și în spânzurătoare, în moarte și în mormânt.

Trupul tău cel mult nevoitor și mucenicesc, ca pe o comoară de mult preț l-a ascuns și l-a păzit acest sfânt pământ.

Acum, cu dumnezeiasca suflare, ca o stea de dimineață răsari iarăși în acest munte cu nume sfânt și în Biserica lui Dumnezeu de pretutindenii, ca să luminezi și să povățuiești sufletele noastre la neclintita mărturisire a Dumnezeului - Om Hristos. Pecetluiescă-se astăzi gurile celor care au vrut să pună la îndoială mărturisirea aghiorților și mucenicescul lor sfârșit primit din partea latino-cugetătorilor.

Mulțumită jertfei tale, Biserica Ortodoxă și Sfântul Munte pot să zică omului contem-

poran: „*Vino și vezi!*” pe adevăratul Hristos, Capul și Trupul Lui. Glasul tău ca un glas de ape multe se aude astăzi.

Din mormântul tău, un izvor tainic izvorăște, ale cărui valuri veselesc Cetatea lui Dumnezeu, Sfânta Biserică Ortodoxă Universală, a toată lumea.

Binecuvântată fie nevoința ta!

Binecuvântată fie mărturisirea ta!

Binecuvântată fie moartea ta mucenicescă!

Binecuvântată fie însămânțarea ta în glia aghiorită timp de 700 de ani!

Binecuvântată fie și arătarea ta în vremurile noastre

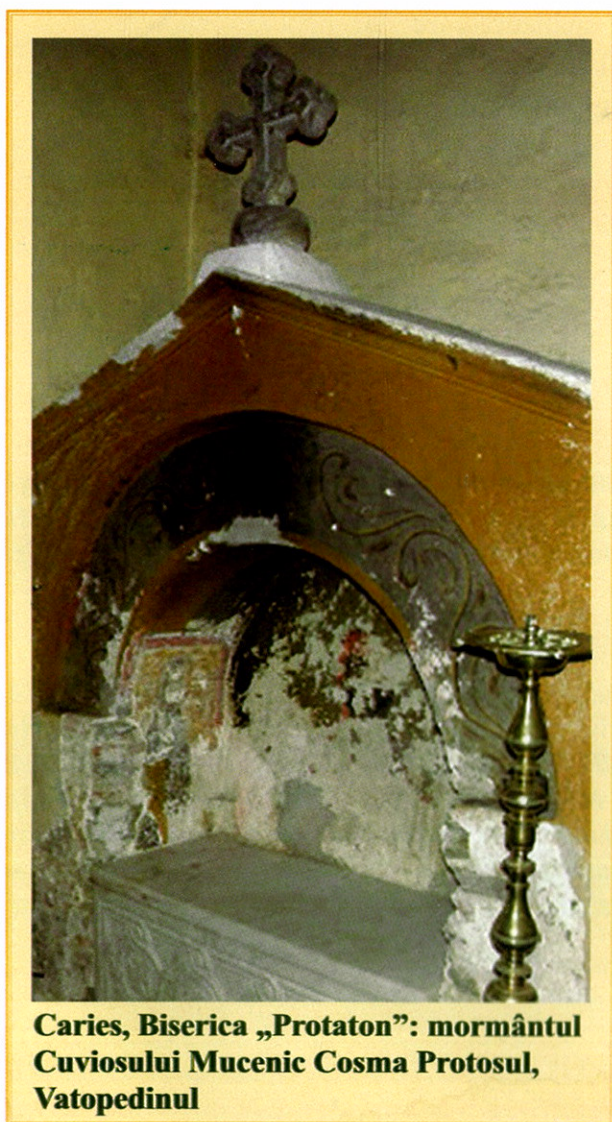
grele pentru lume și Biserică!

Sfântul Munte în persoana ta și în persoanele celorlalți sfinți aghiorți curvioși și mărturisitori care au muștrățat pe latino-cugetători nu s-a compromis, nici se compromite.

Spânzurarea ta ne obligă și pe noi să reînnoim astăzi mărturisirea ta și a celorlalți curvioși mucenici, fiind succesori ai voștri și continuatori ai Predaniei voastre.

Mărturisim, așadar, precum au scris aghiorții către împăratul latino-cugetător Mihail al VIII-lea Paleologul, la sfârșitul veacului al XIII-lea, că: „*Toată turma lui Hristos și a Dumnezeului nostru este un singur trup, condus de un singur Cap, care este Hristos Iisus*”.

Arhim. Gheorghe Kapsanis

Caries, Biserica „Protaton”: mormântul Cuviosului Mucenic Cosma Protosul, Vatopedinul

*Sfântul Munte Athos, mărturia de
veacuri a drepte credințe,
și indiferența și tăcerea zilelor noastre*

Maica Domnului „Acatist” sau „Prevestitoarea”, icoană de la Sfânta Mănăstire „Zografu”.

Conform tradiției, aceasta este icoana care l-a anunțat pe călugărul care citea „Imnul Acatist” despre pericolul iminent al sosirii latino-cugetătorilor, trimițându-l la Sfânta Mănăstire „Zografu” pentru a-i avertiza pe călugării de acolo.

Sfântul Munte Athos, acropolă a Ortodoxiei și cheazășie a dreptei credințe

Sfântul Munte Athos și-a păstrat dintotdeauna conștiința de sine, aceea că, ✓ „datorită harului lui Hristos, rămâne un depozitar credincios al Sfintei Credințe Ortodoxe, așa cum au propovăduit-o și au păstrat-o neschimbată, de-a lungul veacurilor, Sfinții Apostoli prin Sfintele Sinoade Ecumenice” (vezi Memoriul Sfântului Munte Athos, ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1801 din 09.10.2009). Atitudinea părinților athoniți referitor la aspecte dogmatice ale credinței noastre ortodoxe a fost întotdeauna în acord cu „tradiția de veacuri a Muntelui Athos, acropola Ortodoxiei, precum și cu a noastră, a părinților aghioriți, paznici neadormiți ai credinței sfinte scăldate în sânge... Am avut întotdeauna cunoștința și răspunderea de **continuatori ai luptelor cuviosilor mucenici mărturisitori din epoca lui Vecos**” (vezi Scrisoare de răspuns a Sfintei Mănăstiri „Xenofont”, ziar „Presa ortodoxă”, nr. 128 din 01.11.1970).

De asemenea, dintotdeauna Sfântul Munte Athos a fost conștient de răspunderea pe care o are față de credincioșii ortodocși, cei care au văzut neconținut în acesta un păstrător al adevărului de netăgăduit al credinței noastre ortodoxe.

✓ „Suntem pe deplin conștienți de **răspunderea pe care o avem față de poporul credincios al Bisericii, cel care vede în monahismul athonit un păzitor dezinteresat al Sfintei Tradiții**”, preciza Sfânta Obște într-un comunicat al său din luna ianuarie a anului 2007 (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1672 din 12.01.2007).

Declarația în cauză constituia cea mai potrivită aliniere cu părinții aghioriți luptători și mărturisitori, care au fost la înălțime și s-au împotrivit cu înverșunare Patriarhului Atenagora, promotorul devierilor ecumenistice antiortodoxe, și a cărui po-

menire părinții aghioriți au încetat-o de atunci.

✓ „Respectăm - au arătat părinții aghioriți - și rămânem credincioși dogmelor moștenite, cu ajutorul harului Sfântului Duh, de la Părinții noștri teofori ai celor șapte Sinoade Ecumenice, ca pe o moștenire de preț a noastră, a celor mai de pe urmă... **Muntele Sfânt nu se va abate câtuși de puțin de la linia trasată de cele șapte Sinoade Ecumenice și nici nu va ajusta limitele impuse de Sfinții noștri Părinți teofori.** Datorită unor astfel de atitudini, Athosul a cunoscut un trecut amar, motiv pentru care trebuie să fie precaut referitor la aceste poli-tețuri ale Bisericii Romano-Catolice... Vă asigu-răm, în acest sens, că suntem mereu dispuși, dacă va fi necesar, **să ne sacrificăm chiar și viața**, așa cum au făcut-o și sfinții părinți aghioriți de dinaintea noastră în timpul patriarhului latino-cugetător Vecos” (Mănăstirea „Sfântul Pavel”, ziarul „Presa ortodoxă”, nr. 71 din ianuarie 1967).

Din acel moment până astăzi, Sfântul Munte Athos nu a încetat să vegheze, urmărind cu real interes dar, în același timp, și cu neliniște, uneltirile puse la cale în cadrul consultărilor și a dialogurilor cu heterodocșii. Mai mult chiar, nu a ezitat să sublinieze și să condamne „devierile dogmatice”, chiar și atunci când de acestea se făceau responsabili chiar unii dintre capii Bisericii noastre Ortodoxe.

Protestând referitor la participarea Preafericitului Patriarh Ecumenic Dimitrie la Liturgia papală de la Vatican, din decembrie 1988, Sfânta Obște arăta: ✓ „Este normal, Preafericite Stăpâne, ca Sfântul Munte să monitorizeze viața Bisericii, și toate câte Aceasta săvârșește ca o mamă pentru copiii ei...”

Cu același interes nedisimulat, urmărim și relațiile cu eterodocșii și e normal să ne nelini-știm, atâ-ta timp cât acestea se abat de la Eclezi-ologia și

Tradiția Ortodoxă”

(ziarul „Presa ortodoxă”, nr. 772 din 15.01.1988).

Această neliniște binecuvântată, exprimată dintotdeauna de Sfântul Munte, s-a diminuat, din păcate, în zilele noastre, nemaifiind exprimată cu aceeași vigoare și hotărâre ca în trecut. O simplă colaționare a textelor și a ideilor exprimate în cuprinsul lor relevă schimbarea survenită în ceea ce privește confruntarea, reacțiile atenuate, luările de poziție temperate, atitudinea ezitantă, auto-mulțumirea conștiințelor.

Din păcate, în epoca noastră experimentăm, în cel mai tragic mod cu putință, trista constatare pe care o făcea cândva și preacuviosul părinte Teoclit Dionisiatul:

✓ „Se impune să mărturisim că avem și noi «judicata» noastră. Bineînțeles, nu are nicio importanță dacă, în cele din urmă, aceia nu vor reuși să dăuneze Bisericii lui Hristos. Un lucru e însă sigur; acela că unii uzează conștiința ortodoxă a popoului nostru, întărindu-i pe eretici în rătăcirile lor. Noi la altceva sperăm. Să fii păstor și teolog al Ortodoxiei e mare lucru. «Dați dovadă de vitejie sufletească!», spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Unde sunt acei viteji? Unde sunt urmașii Sfinților Părinți? Unde sunt cei martirizați pentru credință?

Tare mi-e teamă ca nu cumva să trăim zilele cele

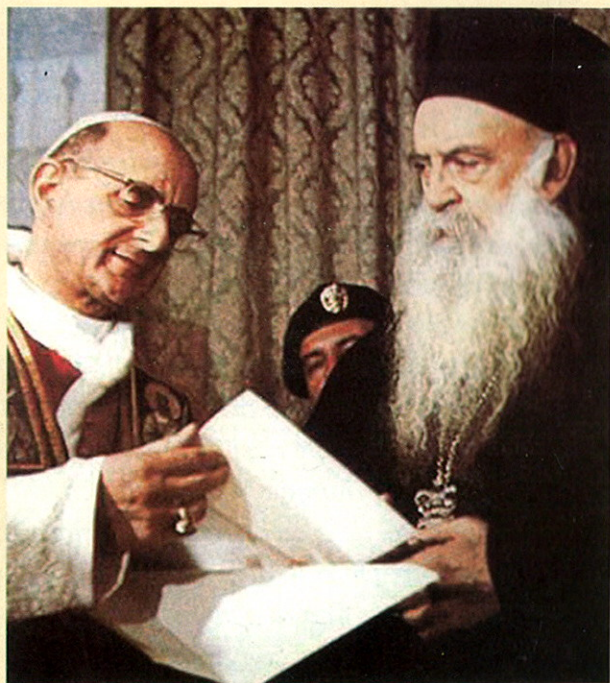
mai de pe urmă”.

Suntem, oare, pesimiști? Cum altfel să interpretăm, însă, acest fenomen extins al indiferenței, al restrângerii întru ale credinței, a lipsei de zel în ceea ce privește evlavia sau tăcerea asurzitoare care urmează predicilor eretice ale păstorilor „ortodocși”? Unde sunt acele străfulgerări ale Teologiei Ortodoxe? (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 112 din 10.02.1969).”

Noi, semnatarii acestei epistole, simpli călugări aghioriți, repetăm doar cele promulgate de Sfânta Obște în luna ianuarie a anului 2007, imediat după vizita papei la Constantinopol și participarea sa la Liturghia patriarhală, precum și cele spuse după vizita Preafericitului Arhiepiscop Hristodul al Greciei la Vatican:

„Noi, părinții aghioriți, ne dorim și luptăm pentru păstrarea moștenirii lăsate nouă de Sfinții noștri Părinți. Ne păzim, ca pe ochii din cap, conștiința dogmatică. Ne e teamă să tăcem, atâta timp cât se aduc în discuție diferite chestiuni legate de moștenirea lăsată nouă de Sfinții Părinți

(Comunicat al Sfintei Obști, ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1671 din 05.01.2007).”

În imaginea din stânga, Papa Ioan alături de Patriarhul Ecumenic Atenagora, primii care implementează hotărârile Conciliului II Vatican (1962-1964), întru latinizarea și uniatizarea Sfintei noastre Ortodoxii. În imaginea din dreapta, Patriarhul Ecumenic Dimitrie împreună cu Papa Ioan Wojtyła, cei care au continuat implementarea hotărârilor la care facem referire

„*Ne e teamă să tăcem*” și acum când vedem că toate cele câte înaintașii noștri, monahi aghioriți cu purtare mărturisitoare, curaj și convingere, au respins și au condamnat, și care nu doar că revin în actualitate, ci chiar exprimă, din ce în ce mai mult, poziția Bisericii Ortodoxe, riscând să devină concepție dominantă.

„*Ne e teamă să tăcem*” și nouă, celor de astăzi, pentru că împărtășim punctul de vedere al arhimandritului Vasile Gontikakis, de pe vremea când acesta era stareț al Sfintei Mănăstiri „Stavronichita” și care, împreună cu majoritatea părinților aghioriți, a încetat să-l mai pomenească pe Preafericitul Patriarh Atenagora: ✓ „*Am încetat să-l mai pomenim, fiindcă am simțit că a depășit limitele toleranței și pe cele ale așteptării*” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 142 din 15.06.1971).”

„*Ne e teamă să tăcem*” pentru că vedem că ne paște primejdia unor reacții și disensiuni extreme, ce vor apărea datorită lipsei unei poziții ferme, teologice și argumentate, asemănătoare celor adoptate, dintotdeauna, de Sfântul Munte Athos.

„*Ne e teamă să tăcem*”, atâta timp cât vedem că carcinomul, descris cu atâta claritate de arhimandritul Vasile Gontikakis, crește tot mai mult: ✓ „*Dublul cancer malign: cel al ecumenismului superficial care, exploatând lipsa generală de teritorialitate și de interes de astăzi, vorbește despre uniatism și coexistență federativă, fără a mai ține cont și ironizând baza ontologică a adevărului și a dogmei, și cel al anti-uniatismului orb al întunecării egosite, care duce la apariția a nenumărate grupări ce se afurisesc între ele*”.

În timp ce Biserica, încercată de polarizarea acestor tendințe extreme, este amenințată cu ciuntirea mărturisirii sale originale și cu emfaze ecumenice tot mai dese, *în interiorul poporului supus și al „drojdiei” teologice se naște, totuși, reacția mistică a împotrivrării. Cum am constatat de atâtea ori, este vorba aici de o forță ce se manifestă de veacuri, strivind, făcând una cu pământul îndrăzneala ereziilor lipsite de ipostas. Nu este vorba, așadar, de patimă lumească, ci de o confruntare între efemer,*

trecător și condamnat prin sine și veșnicia împărăției neasemuite a Bisericii.

Astfel, de vreme ce aceia ce au primul cuvânt nu reacționează în niciun fel, această conștiință interioară universală a Bisericii se trezește, responsabilitatea de păzitor al Ortodoxiei fiind asumată de poporul cel credincios, al cărui suflet și inimă este una, dintotdeauna și dintr-un capăt în celălalt al universului”

(ziar „Presa ortodoxă”, nr. 98 din 01.03.1969).

„*Ne e teamă să tăcem*” și să mai așteptăm, în agonie, să vorbească *cei care au, înaintea tuturor, responsabilitatea să o facă. Cei mai abilitați să o facă sunt Sfânta noastră Obște, egumenii și duhovnicii noștri și teologii aghioriți de seamă. De aceea, noi republicăm aici toate punctele de vedere și luările de poziție ale acestora din anii precedenți, în contrast cu erorile ecumenice de azi, precum și materialul fotografic aferent. Le republicăm în dorința noastră de a trage un semnal de alarmă, dar și de a-i încuraja și ruga călduros pe cei abilitați să-și ia din nou rolul în serios, acela de „paznici ce nu negociază Sfintele Tradiții” și pe care istoria milenară a Muntelui Sfânt li l-a atribuit.*

Să urmăim, așadar, îndemnul vrednicului de pomenire duhovnic al nostru, avva Teoclit Dionisiatos:

✓ „*Să ne trezim. Să ne îndreptăm din nou privirea spre Sfinții Părinți... Răspunderea pe care o au păstorii de suflete și teologii zilelor noastre în fața lui Dumnezeu și a Bisericii în ceea ce-i privește pe eretici este imensă.*

Să sărim în ajutorul poporului credincios, pentru ca acesta să-și poată păstra și spori credința. Să-i ajutăm, însă, și pe acei frați ai noștri care, de secole, au căzut în mrejele ereziei. Iar singurul mod de a-i ajuta este de a da dovadă de purtare și credință ortodoxe. Doar în acest fel vom face dovada dragostei noastre față de Dumnezeu și de semenii. Doar în acest fel îi vom convinge că în afara Sfintei noastre Ortodoxii nu există mântuire. Doar «așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor»”. (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 112 din 10.12.1969)

Ecumenismul zilelor noastre

Ecumenismul de azi își are rădăcinile în cele două circulare patriarhale a anilor 1902, respectiv 1920 care, în mod cu totul arbitrar și surprinzător, desființează tactica urmată de veacuri de Biserica noastră în dialogul cu heterodocșii. În desfășurarea acestui dialog bazat pe criterii strict sociale și politice este, de atunci, preponderentă, o nouă viziune. Lipsește, așadar, orice referire la teologie, argumentarea teologică cedând locul politicii sociale și diplomației.

Dorința și, în același timp, urarea Bisericii Ortodoxe, aceea de revenire, în sânurile sale, a creștinilor ruși din aceasta îmbracă, astăzi, forma unei curse pentru „uniatismul Bisericilor”. Astfel „*uniatismul*” se transformă, azi, din dorință în scop în sine, consecința imediată fiind ignorarea conștiinței și voită a tuturor aspectelor negative, totul în încercarea de apropiere față de eterodocși.

Apelându-se la un sincretism inadmisibil și la relativizarea adevărului și a dogmelor, se încearcă impunerea unei dimensiuni uniatiste a ecumenismului, consolidată de acum și bazată, în exclusivitate, pe logica curentului new-age. În baza acestei logici new-age și a tacticii uniatiste, adevărul și acuratețea credinței noastre ortodoxe sunt dezgolite de caracterul lor apocaliptic și soteriologic, aceasta fiind asimilată cu erezia, pe care o recunoaște ca pe o **altă variantă a adevărului**.

Din păcate, această perspectivă uniatistă de tip new-age a ecumenismului constituie elementul de bază în jurul căruia se desfășoară toate dialogurile cu eterodocșii și chiar cel cu reprezentanții altor credințe. În cadrul Consiliului Ecumenic Mondial, dialogul cu papistașii, precum și cel interconfesional se desfășoară cu consecvență în baza aceleiași logici. În acest mod, sunt reproduse și impuse adevărul fals și pseudo-creștinismul pseudo-bisericilor, pe care cu atâtă claritate le descrie Sfântul și marele dogmatician contemporan al Bisericii

noastre, **Iustin Popovici**:

✓ „*Ecumenismul este numele comun dat pseudo-creștinilor, de către falsa Biserică Apuseană. În interiorul acestuia se regăsește și sufletul tuturor umanismelor europene, în frunte cu papalitatea. Toți acești pseudo-creștini, toate aceste pseudo-bisericici nu sunt nimic altceva decât o erezie izvorâtă din alte erezii. Denumirea evanghelică comună a acestora este panerezie*” (vezi Sf. Arhim. Iustin Popovici, *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*, editura Mănăstirii „Sfinții Arhangheli - Celie”, Valjevo, p. 224).

Ecumenismul zilelor noastre nu se bazează pe adevărul dogmatic, ci este unul absolut antropomorfic, antropocentric, neduhovnesc și neteologhisit, după cum, pe bună dreptate, ni-l descrie prea-cuviosul arhimandrit **Gheorghe Kapsanis**:

✓ „*După cum se manifestă azi, ecumenismul pare să aibă caracter umanist-antropocentric și nu teologic și duhovnicesc. Pune pe plan secundar credința (dogma) și Tradiția Bisericii și are în vedere mai mult scopuri practice. Biserica o vede mai ales ca pe o instituție umană care, în urma uniatismului, și-ar putea înfrunta mai bine dușmanii... Numai Dumnezeu-Omul, în integritatea sa, poate mântui omul în întregul său. În numele acestui Dumnezeu-Om Hristos, în întregimea Sa și a Trupului Său, respectiv al Ortodoxiei, nu avem dreptul să negociem «de pe aceleași poziții» cu «Hristoșii deformați» ai occidentalilor, fie ei romano-catolici sau protestanți*” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, *Ortodoxie și umanism - Ortodoxie și papalitate*, editura Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, Sfântul Munte Athos, 1996, p. 83-84)..

Prin refuzul său de a pune degetul pe rană și epuizat fiind într-o confruntare epidermică și anemică referitoare la problemele de substanță și la diferențele teologice, ecumenismul contemporan îi nedreptățește, mai mult decât orice, pe înșiși frații noștri eterodocși.

„Mulți vorbesc despre erezie, nu puțini sunt cei ce scriu despre aceasta, însă foarte puțini cei ce au gustat amărăciunea ei, și chiar și mai puțini cei ce au trăit sau și-au vărsat sângele pentru a se elibera din prizonieratul ei. Erezia este mod de viață, temniță mare, boală sufletească, dar și trupească” (vezi protosinghel pr. Athanasie Henein, preot - de acum - ortodox al Sfintei Mănăstiri din Pireu și, timp de 15 ani, responsabil al Bisericii Copte din Atena).

După întâlnirea dintre părintele arhim. Gheorghe Kapsanis, egumen al Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, și Î.P.S. Bishop, Mitropolitul copto-monofizit, avva Athanasie s-a reorientat spre Ortodoxie. Întrevederea a avut loc în data de 1 iulie 2003, într-un metoh al Sfintei Mănăstiri din apropiere de Atena, părintele Athanasie având, cu acea ocazie, calitatea de interpret. Întâlnirea dintre cei doi a durat mai mult de două ore. Cu acea ocazie, părintele Athanasie a constatat că mitropolitul copt nu era în măsură nici măcar să înțeleagă și nicidecum să răspundă, cu argumente științifice, chestiunilor teologice și hristologice ridicate de avva Gheorghe. „Chiar atunci, în timpul acelei întâlniri istorice, s-a declarat numărătoarea inversă a reorientării mele spre sânurile Ortodoxiei”, mărturisește acesta.

Pe bună dreptate, observă starețul Sfintei Mănăstiri „Iviru”, arhim. **Vasile Gontikakis**, ✓ „Sfinții Părinți ai Bisericii au părut «duri» în ceea ce privește apărarea «dogmei», însă sunt cei care au iubit, mai mult decât oricine altcineva, omul. Și aceasta pentru că ei cunoșteau adâncurile nesfârșite ale omului și nu intenționau, pentru nimic în lume, să-și bată joc de el, oferindu-i acestuia o iubire umplută de sentimentalisme efemere și fără de trăire, ci îl respectau, punându-i la dispoziție Sfânta Evanghelie cea Adevărată, care dăruiește viața binecuvântată întru Sfântul Duh” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 98 din 01.03.1969).

Cu aceeași dragoste adevărată și durere față de toți credincioșii creștini, preacuviosul duhovnic Gheorghe Kapsanis exprimă și sentimentele și poziția de veacuri a Sfântului Munte:

✓ „Pentru noi, ecumenismul pare ceva care ne îndepărtează de unire, la fel de mult pe cât pare că ne-o aduce mai aproape. | Îi iubim pe frații noștri eterodocși și, din acest motiv, ne dorim o unire adevărată și sfântă cu aceștia. Nu ne dorim, însă, coexistența sau toleranța întru «varietatea» credinței lor, pentru că aceasta nu înseamnă iubire întru Hristos și nici unire adevărată și durabilă în cadrul Sfintei Treimi. | Dorim să credem că, împreună, împărtășim aceeași credință, respectiv pe cea în Dumnezeu-Omul Hristos în integritatea Trupului Său. Nu dorim, însă, nici să trădăm omul, care-și așteaptă mântuirea de la Dumnezeu-Omul, în integritatea Sa. | De aceea, suntem dispuși să mărturisim, să ne dăm chiar și viața, dar nu să facem compromisuri. | În caz contrar, n-am putea nici măcar să discutăm cu ei. Ceea ce trăim acum și cele câte am moștenit, ne obligă să vorbim în acest fel. | Iar dacă noi, părinții aghioriți, am accepta să discutăm diferit față de cum a înțeles să o facă Sfântul Grigorie Palamas sau aghioriții care au refuzat să coliturghisească laolaltă cu papistașii, drept pentru care au plătit cu viața, așa cum vedem că s-a întâmplat cu Cuviosul Nicodim și cu alți cuvioși părinți ai noștri, pentru cei ce suntem încă în viață și ne numim continuatori ai acestora, ar însemna trădare față de Dumnezeu. Iar mădulele noastre s-ar împărășia ca ale aceluia care se complac întru cele lumești” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, Ortodoxie și umanism - Ortodoxie și papalitate, editura Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, Sfântul Munte Athos, 1996, p. 84-85).

Deschiderile ecumeniste ale Patriarhilor Ecumenici și atitudinea Sfântului Munte Athos

Promotor al deschiderilor ecumeniste moderne în cadrul Patriarhiei Ecumenice a fost Patriarhul Ecumenic Atenagora. Cunoaștem și ne-am documentat cu toții referitor la tragicele devieri ale Patriarhului Ecumenic Atenagora în ceea ce privește chestiuni legate de dreapta credință. Printr-un șir de hotărâri și acțiuni inovatoare fără precedent și prin proceduri sinoptice acesta a reformulat fiecare element al Bisericii Ortodoxe, călcând în picioare Sfinte Canoane, sinodicitate, Tradiție Sfânt-patristică și conștiință bisericească.

Ca urmare a acțiunilor sale, Patriarhul Ecumenic Atenagora a încetat să mai fie pomenit de către părinții aghioriți. ✓ „În virtutea pericolului ce se întrezărește, încetarea pomenirii constituie refuz și act de împotrivire, a subliniat Sfânta Obște a Sfântului Munte Athos în scrisoarea expedită tuturor mănăstirilor athonite, cărora le solicita, totodată,

punctul de vedere” (vezi ziarul „Presa ortodoxă”, nr. 127 din 10.10.1970).

În scrisorile lor de răspuns, mănăstirile athonite și-au afirmat hotărârea de a continua să nu-l mai pomenească la slujbe pe Patriarhul Ecumenic Atenagora.

Ceea ce trece, însă, de obicei neobservat, rămânând necomentat, este faptul că mulți agioriți și numeroase Sfinte Mănăstiri de aici au continuat să nu-l mai pomenească nici pe noul Patriarh Ecumenic Dimitrie, tocmai pentru faptul că și acesta declarase că va continua pe linia predecesorului său, Atenagora.

✓ „Insistăm întru conformarea exactă cu hotărârea Dublei Sfinte Sinaxe Extraordinare cu nr. 52, din data de 13.11.1971, referitoare la pomenirea Patriarhului Ecumenic [Dimitrie], cel care a declarat că va continua pe linia trasată de prede-

Patriarhul Ecumenic Atenagora alături de Papa Ioan al VI-lea, în timpul întrevederii de la Ierusalim, din luna ianuarie a anului 1964. Era prima întâlnire dintre un patriarh ortodox și un papă de la Vatican, după marea Schismă din anul 1054. Cu ocazia întrevederii s-a procedat nu numai la ridicarea reciprocă a anatemei, ci și la refacerea comuniunii dintre ortodocși și papistași!...

cesorul său”, au declarat părinții de la Sfânta Mănăstire „Simonos Petras” într-o epistolă adresată Sfintei Obști (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 172 din 15.10.1972).”

La rândul său, într-o epistolă asemănătoare adresată Sfintei Obști, egumenul Mănăstirii „Sfântul Pavel” arăta: ✓ „Motive ce țin de conștiința mea ecleziologică nu îmi permit să dispun pomenirea, din nou, a Patriarhului Ecumenic, din cauză că Preafericitul [Dimitrie] se dovedește neo-terist, pășind pe urmele ecumenistului Atenagora, ale cărui păreri și atitudini eretice nu le-a condamnat” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 213 din 01.07.1974).

În scrisoarea sa de răspuns adresată guvernatorului civil al Sfântului Munte ca urmare a cererii formulate de guvernator referitoare la reluarea pomenirii Patriarhului Ecumenic, mărturisind cu curaj, acesta declara, în exclusivitate, ceea ce îi dicta conștiința sa ortodoxă: ✓ „Domnule guvernator, respect instituția Patriarhului. Respect legile statului. Am toată considerația față de dumneavoastră. **Nu-mi pot călca, însă, pe conștiință în**

chestiuni ce țin de Ortodoxie. De aceea, pentru ultima oară, declar că nici nu mă gândesc să pomenesc numele Patriarhului Ecumenic, atâta timp cât Preafericitul rămâne izolat față de tradiții seculare ale Ortodoxiei și nu-l condamnă, prin cuvânt sau faptă, pe Patriarhul Ecumenic Atenagora. De aceea, nu au dreptul de a mă forța, în această direcție, nici Patriarhul Ecumenic și nici Sfânta Obște. Personal, însă, știu că aveți obligația de a atrage atenția, celor responsabili, referitor la faptul că trebuie să respecte privilegiile și dreptul Muntelui Athos la autoguvernare, garantate prin Constituția statului elen” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 213 din 01.07.1974).

Și Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu, succesorul de azi al lui Atenagora, continuă, în mod conștient și consecvent, pe aceeași linie cu predecesorii săi, și în special pe cea trasată de Patriarhul Atenagora. Mai mult decât atât, nu de mult timp (24-26 mai 2014) Patriarhul Ecumenic Bartolomeu a participat, la Ierusalim, la o întâlnire cu Papa Francisc, pentru sărbătorirea a 50 de ani de la întâlnirea dintre Patriarhul Ecumenic Atenagora și

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu și Papa Benedict binecuvântând împreună, în cartierul Fanar (prima fotografie) și la Vatican (cea de-a doua fotografie) și felicitându-se reciproc satisfăcuți referitor la unirea Sfintei noastre Ortodoxii, la care și-au adus, personal, contribuția. Imaginile ne trezesc reflexele ortodoxe, întărind convingerea ortodoxă oricărui membru conștient al Bisericii noastre, dar lăsându-i indiferenți pe stareții, duhovnicii și părinții aghiorți!...

Papa Paul al VI-lea, în același loc, în anul 1964.

Este vorba de un gest cu un simbolism multiplu, dovadă indiscutabilă a faptului că Patriarhul Ecumenic Bartolomeu nu doar urmează direcția ecumenistă trasată de Atenagora, ci chiar procedează la deschideri și mai mari față de romano-catolici.

În Declarația comună pe care au semnat-o la Ierusalim, Papa și Patriarhul Ecumenic arată:

✓ „*Întrevederea noastră frățească de azi este un pas nou și necesar în direcția uniatismului, către care numai Sfântul Duh poate să ne conducă, respectiv către acea comuniune întru diversitate. Reflectăm, cu adâncă recunoștință, la pașii făcuți deja și pe care Dumnezeu ne-a întărit să îi facem în această direcție. Îmbrățișările liturgice dintre Papa Paul al VI-lea și Patriarhul Ecumenic Atenagora aici, la Ierusalim, după secole de tăcere, au deschis drumul către o strângere de mână istorică, spre ștergerea din memorie și din conștiința Bisericii a actelor de anatematizare reciprocă din anul 1054*”

(<http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=1921&tla=gr>).

Întâlnirea dintre Patriarhul Atenagora și Papa,

de la Ierusalim, și deschiderile către romano-catolici care au urmat și pe care le laudă, urmează și sporește actualul Patriarh Ecumenic Bartolomeu, îi determinaseră pe părinții aghioriți să întrerupă pomenirea Patriarhului Atenagora.

Se pune, astfel, rezonabil și imperios, o întrebare logică: Cu ce diferă sau se deosebește gestul făcut de Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu, față de cel făcut de cei doi predecesori ai săi? Să se fi schimbat, între timp, criteriile și percepțiile Sfântului Munte în ceea ce privește respingerea și condamnarea devierilor și a abaterilor de la adevărurile de credință?

Ce a făcut mai mult Patriarhul Ecumenic Atenagora, despre care părinții aghioriți spuneau că, „*lipsit de minte, a propovăuit erezia*”, față de actualul Patriarh Ecumenic (vezi „Sfânta Mănăstire «Xenofont» către Sfânta Obște”, ziar „Presa ortodoxă”, nr. 128 din 01.11.1970).

Din scrisoarea Sfintei Obști, din anul 1980: „*Aflați în Sinaxa comună, toți reprezentanții și responsabili celor 20 de Sfinte Mănăstiri de la Sfântul Munte Athos*” au transmis Patriarhului Ecumenic Dimitrie următoarele:

✓ „*Cunoașteți, Preasfinte Stăpâne,*

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu și Papa Benedict binecuvântând împreună și schimbând îmbrățișări liturgice întru promovarea uniatismului nelegiuit

faptul că, dintotdeauna, monahii s-au dovedit deosebit de sensibili la chestiuni de credință, considerând că concesiile făcute în această direcție duc la pierderea sufletelor lor, pentru mântuirea cărora aceștia au renunțat la cele lumești și s-au dedicat vieții monahale, rătăcind «în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului» (Evr 11,38).

Pentru călugării athoniți, cei ce pomenesc numele Preafericiei Voastre, pașii îndrăzneți în relațiile cu papistașii, dincolo de limitele ecleziologiei și ale Sfintei Tradiții ortodoxe, creează probleme majore de conștiință, cu urmări nefavorabile legate de mântuire. De altfel, acestea ne învață tradiția ghiorită de secole și monahii viețuitori aici, cei care nu au ezitat să se săvârșească asemeni martirilor, decât să se închine papei.

Oamenilor obișnuiți, această atitudine le amintește de fanatism. Pentru noi, însă, este vorba de urmări pe care aceasta le are asupra dreptei noastre credințe și a loialității și a dăruirii noastre față de Dumnezeu” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 128 din 16.01.1981).

Pașii făcuți, ulterior, de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, de altfel mult mai „îndrăzneți”, nu mai provoacă, oare, neliniște acută în conștiința părinților aghioriți de azi? Nu mai provoacă, oare, „urmări nefavorabile în ceea ce privește mântuirea lor?”

Erorile ecumeniste de azi ale domnului Bartolomeu, cel care a mers mult mai departe în comparație cu predecesorii săi în ceea ce privește ecumenismul interconfesional sincretic, procedând la deschideri de factură teologică și liturgică față de toate ereziile, fie acestea se numesc monofizitism, papalitate, protestantism, sau față de alte religii, precum iudaismul și islamismul „nu ne mai conduc, oare, dincolo de limitele ecleziologiei și ale Sfintei Tradiții ortodoxe”?

Să se fi obturat, așadar, conștiința părinților aghioriți de astăzi, în așa măsură încât să nu mai fie deranjată deloc de aceste acțiuni antiortodoxe provocatoare?

Din informațiile parvenite nouă în ultima perioadă, aflăm că Sfânta Obște a trimis Patriarhului Ecumenic, Preafericitul Bartolomeu, o scrisoare de protest ✓ „urmare a celor întâmplate pe durata

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu alături de Aegidius Zsifkovics, „P.S. Episcop” papistaș de Eisenstadt, Austria, în luna noiembrie a anului 2014, cu ocazia anunțului făcut de Patriarh referitor la înființarea unei mănăstiri ecumenice. Tot atunci, Patriarhul Ecumenic a declarat și că diferențele dintre ortodocși și romano-catolici au fost depășite, în mare măsură, și că așteaptă mai multe în acest sens din partea Papei Francisc.

vizitei patriarhului la Ierusalim și după comunicatul comun emis de acesta împreună cu papa, precum și în urma vizitei acestuia la Roma și participarea la rugăciunea comună cu papa și cu lideri ai evreilor și ai palestinienilor” (<http://www.agioritikovima.gr/agnea/item/39606>).

În același articol se mai arată că ✓ „în scrisoarea lor, reprezentării Sfintelor Mănăstiri exprimă protestul părinților aghioriți față de acțiunile de mai sus, făcând un apel către Patriarhul Ecumenic pentru păstrarea unității în cadrul Bisericii Ortodoxe. Mai mult, o referire specială se face și la evenimentele care au avut loc în deceniul al VI-lea, atunci când părinții aghioriți a întrerupt «pomenirea» Patriarhului Ecumenic Atenagora, ca urmare a «deschiderii» manifestate de acesta față de papistași, așteptându-se cu interes răspunsul Patriarhului și poziția acestuia față de ecumenism” (<http://www.agioritikovima.gr/agnea/item/39606>).

De asemenea, într-un alt articol se arată că scrisoarea în cauză a fost redactată „în baza hotărârii luate de 11 dintre stareții Sfintelor Mănăstiri de la Sfântul Munte Athos” și că (conform informației)

„redactarea acesteia s-a făcut cu deo-sebită grijă, astfel încât să nu cuprindă formulări jignitoare la adresa Patriarhului Ecumenic” (ziar „Presa ortodoxă, nr. 2024 din 24.10.2014”).

Ne întrebăm, pe bună dreptate, cărui fapt i se datorează această confuzie și lipsă de transparență din partea Sfintei Obști? Care să fie, oare, motivele ce nu i-au permis acesteia să răspundă întrebărilor, de altfel simple și de la sine înțelese, pe care și le pune întreaga suflare ortodoxă? Să fi fost, oare, redactată și expediată Patriarhului Ecumenic acea scrisoare despre care se vorbește? Și dacă, într-adevăr, a fost trimisă, atunci de ce nu este dată publicității, așa cum se întâmplă de obicei?

Se nasc, însă, și alte întrebări chinuitoare, la care se așteaptă răspunsuri din partea Sfintei Obști. Să fie, oare, adevărată, trimiterea care se face în articol referitor la faptul că în scrisoare s-a procedat la redactarea deosebit de îngrijită, astfel încât aceasta „să nu cuprindă formulări jignitoare la adresa Patriarhului Ecumenic”?

Ne este greu să credem că, în cadrul Sfintei

Obști, nu poate exista unanimitate în ceea ce privește rezolvarea chestiunilor ce au legătură cu dreapta credință.

Ne este greu să credem că există mănăstiri aghiorite și călugări athoniți care să nu condamne deviile ecumeniste, vizibile cu ochiul liber, ale Patriarhului Ecumenic, la Ierusalim.

Ne este greu să credem că există mănăstiri aghiorite și călugări athoniți care să nu condamne întrevederea, rugăciunea și declarația comună Bartolomeu - Francisc și atâtea alte lucruri, sau care să nu condamne revigorarea, excesele și exagerările „*deceniului al VI-lea, pe durata căruia părinții aghioriti au încetat să-l mai pomenească pe Patriarhul Ecumenic Atenagora, ca urmare a «deschiderilor» acestuia către papași!*”

Ne este greu să credem că s-a procedat, cu adevărat, la „*prelucrarea*” textului, astfel încât să nu se aducă „*atingere*” Patriarhului Ecumenic. E, oare, posibil să fie supus „*prelucrării*” adevărul și exactitatea credinței imaculate a Sfintei noastre Ortodoxii? Este, oare, posibil să fie supusă „*prelucrării*” conștiința mărturisitoare, statornicia referitor la principiile și tradiția seculară, datoria și răs-

punderea Sfântului Munte față de poporul lui Dumnezeu?

Ce să fie, oare, acel lucru care ne face astăzi să șovăim când vine vorba de atitudinea fermă și care să ne facă atât de reținuți în declarații și atât de răbdători în ceea ce privește revendicări, când este vorba de chestiuni de credință și mărturisire, din moment ce toți știu că la Sfântul Munte nu ducem lipsă nici de pregătire teologică, nici de percepție, nici de cunoștințe și nici de capacitatea de a înfrunța și de a soluționa astfel de situații.

În continuarea acestui capitol vom prezenta, pe scurt, acele puncte de vedere care deviază de la cele ortodoxe și care, în anumite perioade, au fost exprimate de Patriarhii Ecumenici sau au fost incluse în textele oficiale ale dialogurilor, coroborându-le cu poziționările-răspunsurile oficiale și argumentându-le conform învățaturii patristice ortodoxe a Sfintei Obști, a Sfințelor Mănăstiri, a egumenilor, duhovnicilor și călugărilor de la Sfântul Munte Athos. Din colaționarea aceasta reiese, în mod de netăgăduit, devierea Patriarhiei Ecumenice și a ecumeniștilor, precum și atitudinea mărturisitoare, de-a lungul secolelor, a Sfântului Munte, laolaltă cu intervențiile publice și inițiativele acestuia pe care, de altfel, are datoria de a le reitera.

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la slujba ecumenistă a Vecerniei din Catedrala Catolică de rit vechi din Utrecht, Olanda, 24.04.2014.

*Declarațiile și acțiunile Patriarhilor
Ecumenici și mărturisirile de credință
ale părinților aghioriți, coroborate cu
texte ale ecumeniștilor raportate la cele
ale părinților athoniți*

Sfânta Mănăstire „Constamonitu”, Sfântul Munte Athos

a) Dialogul bilateral dintre ortodocși și romano-catolici

Cercetând abordarea ortodocșilor și a romano-catolicilor, gesturile, opțiunile, tacticile implementate și metodicizările la care s-a recurs, constatăm că acestea au fost prestabilite și studiate, iar cadrul în care acestea trebuiau să se desfășoare, dinainte hotărât. Iar acest cadru nu era altul decât hotărârile Conciliului II Vatican și politica generală a Bisericii Romano-Catolice.

De aceea, urcarea pe tronul patriarhal a Patriarhului Ecumenic Atenagora nu a fost deloc întâmplătoare, evenimentul fiind o urmare a indicațiilor venite direct din S.U.A., mai ales dacă e să avem în vedere disponibilitatea ierarhului în ceea ce-i privește pe occidentali, deja bine cunoscută tuturor. Încă din primele momente ale păstoriei patriarhale,

X „întâi-stătătorul Ortodoxiei a îmbrățișat, cu vervă rămasă proverbială, chestiunea revigorării contactelor cu Roma, pe care încă din cuvântarea sa de întronizare le-a împărțășit-o aceloră cu respect frățesc nețărnut întru Hristos” (vezi Evangelos Varellas, *Legături interortodoxe și ecumenice ale Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol în secolul al XX-lea*, p. 204).

După cum constată profesorul Petru Vasileiadis,

X „colaborarea Patriarhului Ecumenic, încă din anul 1949, când a fost ridicat pe tronul patriarhal, cu P.S. Episcop romano-catolic al Roncagliiei de Răsărit și mai târziu Papa Ioan al XXIII-lea, ar fi influențat, fără îndoială, în mod pozitiv și orientarea Bisericii Romano-Catolice”

(http://fanarion.blogspot.gr/2013/10/blog-post_6413.html).

În cursul deceniului următor, relațiile bune și strânse dintre Patriarhul Ecumenic Atenagora și Papa Ioan al XXIII-lea au continuat și s-au intensificat.

X „Timp de mai mulți ani, Patriarhul Ecumenic Atenagora a negociat pe ascuns, cu Vaticanul, în-

tâlnirea cu papa. Intermediari au fost arhimandritul român Scrimă, teolog prominent, precum și diferite alte personalități ale lumii catolice” (vezi prof. D. Tsakonas, *Atenagora, Patriarhul ideilor celor noi*, p. 93).

În anul 1959, Preafericitul Iacob, Arhiepiscop al Americii, s-a deplasat la Vatican pentru a-i transmite, personal, Papei Ioan al XXIII-lea mesajul Patriarhului Ecumenic Atenagora:

X „Sfințenia Voastră, Preafericirea Sa, Patriarhul, mi-a făcut marea cinste de a înmâna Sfințeniei Voastre, nu în scris, ci personal, următorul mesaj: «Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan», pentru că este convins că dumnea-voastră sunteți cel de-al doilea Înaintemergător, adică cel investit de Dumnezeu, prin poruncă directă, de a urma Calea Lui” (vezi Aristide Panotis, *Paul al VI-lea - Atenagora I, Făcătorii de pace*, Atena, 1971, p. 41).

În răspunsul său și în vederea Conciliului II Vatican, ale cărui lucrări tocmai urmau să înceapă, papa făcea cunoscute adevăratele intenții ale Vaticanului.

X „Scopul noului sinod este reunificarea Bisericii”, îi declara acesta arhiepiscopului, cei doi căzând de acord asupra faptului că „reunificarea Bisericilor” trebuie să se bazeze pe principiile Revoluției franceze (vezi Aristide Panotis, *Paul al VI-lea - Atenagora I, Făcătorii de pace*, Atena, 1971, p. 41). „Dacă lozinca Revoluției franceze, respectiv «Libertate, egalitate, fraternitate», nu va răzbate, nici pace între popoare nu va exista și nici reunificare a Bisericilor” (vezi prof. D. Tsakonas, *Atenagora, patriarhul ideilor celor noi*, p. 95).

Papa i-a declarat Preafericitului Arhiepiscop Iacob că

X „Unirea va fi una a inimilor. Unire întru rugăciune. Unire-rod al căutării reciproce” (op.cit., p. 95), trasând astfel noua politică ecumenistă a Vaticanului vizavi de Ortodoxie.

Această nouă politică, care va dobândi contur oficial odată cu hotărârile Conciliului II Vatican (1963-1965) și cu celebrul „*Decret despre ecumenism*” (Unitatis redintegratio), va fi mai apoi impusă în cadrul Dialogului dintre ortodocși și romano-catolici, urmând a fi acceptată și de Patriarhia Ecumenică. A fost și motivul pentru care, în insula Rodos, în anul 1961, Patriarhia Ecumenică a convocat Primul Sinod Panortodox.

Principiile de bază ale noii tactici ecumeniste au fost formulate, atent și sinoptic, în anul 1962, de către cunoscutul teolog romano-catolic Jean Daniélou:

X „Lumea latină și bizantină, cu toate interesele ei, a apus demult. Dogma este de acum aproape comună. La fel și Tradiția. Sfintele Taine sunt și ele comune. Comuni sunt și adversarii noștri de azi. Secolele care au trecut au dus la acumularea unor idei preconcepuate care, încetul cu încetul, trebuie înlăturate. După părerea mea, un prim stadiu este pregătirea psihologică” (vezi prof. D. Tsakonas, *Atenagora, Patriarhul ideilor celor noi*, p. 97).

„*Decretul despre ecumenism*” emis de Conciliul II Vatican face referire specială la pregătirea psihologică și a climatului optim care ar trebui creat pentru a se putea începe dialogul. Concret, în capitolul „*Cunoașterea frățească reciprocă*” se arată:

X „Este de datoria noastră să cunoaștem universul sufletesc al fraților noștri de care suntem despărțiți. În acest scop, este nevoie de un studiu bazat pe adevăr și intenții bune. Cu o pregătire corespunzătoare, catolicii au datoria de a ajunge la o mai bună cunoaștere a învățăturii și a istoriei, a vieții spirituale și liturgice, a psihologiei religioase și a culturii duhovnicești a fraților noștri. Pentru atingerea acestui scop, de mare folos sunt sinaxele, cu participarea unor reprezentanți din ambele părți, pentru a examina, cu prioritate, chestiuni teologice. În aceste sinaxe toți trebuie să se comporte ca egali între egali, indiferent de tabăra din care fac parte. Condiția e ca, sub supravegherea episcopilor, participanții la aceste sinaxe să fie cu adevărat pregătiți în acest sens. În urma acestui dialog se va vedea mai clar care este adevărata intenție a Bisericii Catolice. În acest mod, vom cunoaște mai bine și ceea ce gândesc frații noștri de care suntem despărțiți, în acest dialog prezentându-se, în mod cu totul original, credința noastră”

(Conciliul II Vatican, „*Decretul despre ecumenism*”, Biroul pentru bune informații, p. 21).

Pregătirea aceasta psihologică a fost inaugurată cu „*Dialogul iubirii*” ce a urmat.

Patriarhul Ecumenic, alături de „egumenul” comunității monastice ecumeniste din Bose, Italia, adresând celor prezenți următoarele cuvinte:

„Înalt Prea Sfințite Cardinale Angelo Scola, Arhi-episcop al Milanului, Preacucernice domnule Enzo Bianchi, egumen al Comunității monastice din Bose, preacucernici monahi...”.

„Dialogul iubirii”

Dialogul iubirii îl are ca promotor și exponent principal pe Patriarhul Ecumenic Atenagora și ca continuatori devotați pe cei doi succesori ai acestuia, Patriarhul Dimitrie și Patriarhul Bartolomeu. Este vorba, aici, de o indiscutabilă tactică mediatică, bazată pe dinamica imaginii și a obișnuinței, fără niciun fel de fundament teologic real. De altfel, nici Patriarhul Ecumenic Atenagora nu a scăpat ocazia de a-și manifesta aversiunea față de teologi și teologie, precum și preferința sa pentru politică și diplomație.

Exponent, teoretician și promotor al apropierii de Vatican a fost Î.P.S. Meliton, Mitropolit de Helioupolis și de Theiras (mai târziu al Chalcedonului) care, în calitate de președinte al celei de-a III-a Conferințe Panortodoxe din Rodos, desfășurată între 1-15 noiembrie 1964, declara:

✘ „Vom începe prin a ne exersa întru ale iubirii. Dialogul presupune studiu. Iubirea nu are nevoie de studiu, ci doar de exercițiu, de inițiativă, de spirit de sacrificiu... Schismele s-au împlinit, iar când iubirea a lipsit cu desăvârșire, au devenit de netrecut. Nu putem reface unitatea creștină, dacă nu ne facem ucenicia întru ale iubirii, dacă nu iubim. Și ne dorim ca acest stadiu al cultivării relațiilor frățesti să fie plin de gesturi reciproce, de atenție, cinste și dragoste, astfel încât să se nască acel climat propice, în interiorul căruia să perfecționăm dialogul teologic bisericesc” (vezi Aristide Panotis, *Paul al VI-lea - Atenagora I, Făcătorii de pace*, Fundația „Drăgan pentru Europa”, Atena, 1971, p. 143).

Patriarhul Atenagora

☒ **Întrevederea dintre Papa Paul al VI-lea și Patriarhul Ecumenic Atenagora la Roma, din 26 octombrie 1967:**

✘ „Jeșirea noastră, a tuturor, din starea de izolare și îngâmfare, în căutarea unui teren stabil pe care să se pună bazele Bisericii nedespărțite, ne-a

descoperit adevărul, acela că mai multe sunt cele ce ne unesc decât cele ce ne despart... Suntem chemați să continuăm și să dezvoltăm dialogul iubirii, în așa fel încât să facem din acesta o realitate proteologică” (vezi Aristide Panotis, *Paul al VI-lea - Atenagora I, Făcătorii de pace*, Fundația „Drăgan pentru Europa”, Atena, 1971, p. 225).

☒ **Interviu al Patriarhului Ecumenic Atenagora, 1968:**

✘ „Dogmele să și le închidă fiecare Biserică în propria trezorerie și, cu acestea drept pavăză, să batem moneda comună a iubirii” (vezi ziar „Neamul” din 15.11.1968).

„Nu se pune problema ca o Biserică să i se supună celeilalte ci, împreună, să reînființăm Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească” (vezi revista „Păstorul”, Lesvos, februarie 1968).

☒ **Cuvânt al Patriarhului Ecumenic Atenagora adresat preoților ortodocși, 1971:**

✘ „Până în anul 1054, au existat multe dispute... Însă ne iubeam. Iar atunci când oamenii se iubesc, disputele dintre ei se rezolvă. În anul 1054 am încetat, însă, să ne mai iubim, și așa au început toate divergențele. Ne iubeam și aveam aceleași Sfinte Taine, aceleași Sfânt Botez, aceleași Sfinte Taine și mai ales aceleași Sfânt Potir. Acum, când ne-am întors la momentul 1054, de ce nu ne-am întoarce și la aceleași Sfânt Potir?”

...Iar pentru că nu îmi pun prea multe speranțe în dialogul teologic... personal prefer dialogul iubirii. Să ne iubim! Și ce vedem că se întâmplă astăzi? Duhul cel mare al iubirii se întinde peste creștinii din Răsărit și din Apus. Ne iubim deja! A spus-o și papa: am dobândit un frate căruia îi spun că îl iubesc! Și am spus-o și eu: Am dobândit un frate căruia îi spun că îl iubesc”

(vezi „Cuvânt adresat de Atenagora”, proto-presbiter G. Metalinos, în *Dialoguri fără mască*, editura „Moștenire”, p. 5).

☑ Sfânta Obște către Preafericitul Patriarh Ecumenic Atenagora, 1970:

✓ „Ținând cont de atitudinea de secole a Sfântului Munte, vă aducem la cunoștință că ne păstrăm întru învățătura ortodoxă, cea lăsată nouă moștenire de Sfinții Părinți, și că noi considerăm așazisul «Dialog al iubirii» fără rost și sursă a multe rele...” (ziar „Presa ortodoxă, nr. 127 din 10.10.1970).

☑ Sfânta Mănăstire „Stavronichita” (egumen arhim. Vasile):

✓ „Moneda iubirii, cea care circulă ca urmare a «desfuițării dogmelor», reînființarea Bisericii celei Una... și atâtea altele sunt, pentru noi, de neînțeles, constituind, pentru Biserica Ortodoxă, o adevărată blasfemie... Dacă credincioșii disting diferențele existente între ortodocși și eterodocși, nu înseamnă că aceștia doresc schisma și perpetuarea în veci a acesteia, ci că cer reunificarea cea adevărată, singura care să aducă tuturor mântuirea. Este vorba, cu alte cuvinte, de Crucea pe care aceștia o duc pe umeri din dragoste pentru frații lor...

Sfinții Părinți ai Bisericii, cei ce au părut «neînduplecați» ori de câte ori era vorba de respectarea dogmelor, sunt cei care au iubit, mai mult decât oricine altcineva, omul. Și asta pentru că au cunoscut

adâncurile nesfârșite ale acestuia, intenția lor nefiind, vreodată, de a-și bate joc de el prin a-i oferi sentimentalismele unei iubiri efemere și inexistente, ci prețuindu-l și oferindu-i Evanghelia Adevărului, cea dătătoare de viață întru Duhul Sfânt. Prin urmare, respectarea dogmei nu înseamnă îngustime a minții, așa cum nici lupta pentru apărarea Ortodoxiei nu poate fi numită intoleranță, ci mod irepetabil al iubirii adevărate. Experimentarea Ortodoxiei oferă lumii acel lucru unic de care aceasta are nevoie și care îi potolește adevărata sete” (ziar „Presa ortodoxă, nr. 98 din 01.03.1969).

☑ Sfânta Obște către Preafericitul Bartolomeu, Patriarh Ecumenic:

✓ „Cu mâhnire constatăm că această vorbărie goală despre iubire îi induce în eroare pe frații noștri ortodocși, făcându-i să-și piardă sensibilitatea dogmatică și statornicia de secole în adevărurile Sfintelor Dogme, Tradiții și învățături moștenite de la Sfinții Părinți, cu care popoarele dreptmărturisitoare din întreaga lume și în special neamul nostru, al elinilor, s-a mântuit pe îndelungata perioadă a robiei sale, și în baza cărora se realizează comunitatea tainică” (ziar „Presa ortodoxă, nr. 1154 din 22.10.1995).

Îmbrățișare liturgică în cadrul „Liturghiei” papale, cu ocazie întronizării Papei Francisc la Vatican, din 19 martie 2013. Pentru prima oară după 1054, un patriarh ortodox a participat la întronizarea unui papă romano-catolic.

„Dialogul teologic” oficial

Această demonstrație reciprocă de prietenie și dragoste, venită atât din partea Vaticanului și din cea a Patriarhiei Ecu-menice, a constituit perdeaua de fum în spatele căreia au fost ascunse deschiderile ecumene-niste lipsite de fundament teologic și fără vreo schimbare de substanță referitor la scopurile și metodele folosite de papalitate.

Prin Conciliul II Vatican și „*Decretul despre ecumenism*”, papalitatea și-a schimbat doar masca. Totodată, însă, și-a dezvăluit și adevărata față, pentru că același sinod a emis și un „Decret pentru Bisericile catolice răsăritene”, adică unite, pe care papistașii le recunosc și le protejează în mod oficial. În esență, Vaticanul și-a menținut duplicitatea și limbajul de lemn, continuând să se poarte, față de ortodocși, ca mai înainte.

Același limbaj dublu este folosit și de gruparea ecumeniștilor ortodocși, în frunte cu Patriarhia Ecumenică, aceștia interpretând selectiv acțiunile Vaticanului și percepând mișcările și hotărârile acestuia în funcție de situație. Este vorba de tactica, de acum cunoscută și consacrată, a Patriarhiei Ecumene-nice, care presupune atitudine strict ortodoxă pe plan „intern” și bateri în retragere succesive pe plan extern, în cadrul dialogului cu romano-catolicii.

În acest cadru și pornindu-se de la aceste date, în cadrul celei de-a II-a Conferințe Panortodoxe din insula Rodos din anul 1963 s-a hotărât inaugurarea dialogului teologic cu romano-catolicii. Sugestiv este, în acest sens faptul că, refuzând să accepte tactica faptului împlinit pe care încerca să i-o impună Patriarhia Ecumenică, Biserica Greciei nu a participat la Sinodul Panortodox (vezi, în acest sens, Hrisostom al II-lea, Arhiepiscop al Atenei și al întregii Elade, *Realizări din perioada 15.07.1963 - 15.07.1964*, p. 18-19).

„*Dialogul teologic oficial*” a fost inaugurat în anul 1980. Pentru desfășurarea acestuia a fost înființată o Comisie Mixtă pentru Dialog Teologic, alcătuită din reprezentanți ai ortodocșilor și ai romano-catolicilor.

Încă de la început, acest dialog a fost pus pe baze greșite și problematice, dacă e să luăm în considerare faptul că urma să se desfășoare „*pe picior de egalitate*” și să fie inaugurat de la cele ce ne „*unesc*”, fără însă a se mai examina disensiunile de factură teologică.

Parcursul, de până acum, al Comisiei Mixte pentru Dialog Teologic între ortodocși și romano-catolici a fost caracterizat de tentativa, elaborată, de prezentare a unor rezultate pozitive și a unui progres, în ciuda evidențelor, a provocărilor papale și a decalajelor insurmontabile care, de multe ori, au subminat procedurile, conducând dialogul în impas. De asemenea, așa-zisul dialog a fost caracterizat de opacitate vădită și de tentativa concertată de a se crea și impune hotărâri dinainte luate, care trădează tendința de însușire și implementare a unor proiecte concrete prestabilite.

Un exemplu sugestiv în acest sens îl constituie secretomania, caracteristică pe întreaga durată de prelucrare și discutare a textelor comune emise de Comisie, acestea nefiind făcute cunoscute nici măcar Sinoadelor Locale ale Bisericilor Ortodoxe care iau parte la dialog. După cum arată Î.P.S. Ieroteu, Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie, într-un articol referitor la textele Comisiei,

„*acestea sunt semnate de reprezentării Bisericilor Ortodoxe locale în perspectiva unui ad referendum, respectiv a aprobării acestora de către Bisericile locale. Însă, cel puțin după câte cunosc în ceea ce privește Biserica Greciei, niciunul dintre aceste texte nu a fost trimis, spre aprobare, ierar-*

hiei Bisericii”.

Într-o epistolă adresată tuturor ierarhilor Bisericii Greciei, Dimitrie Tselengidis, profesor de Dogmatică al Facultății de Teologie din cadrul Universității din Atena, sublinia următoarele aspecte relevante:

„Cu puține zile în urmă am solicitat să fiu informat, de câțiva episcopi apropiați mie, referitor la Dialogul Teologic bilateral dintre ortodocși și romano-catolici de la Aman, Iordania (15-19 septembrie 2014). Intenția mea era să aflu, cu precădere, dacă Biserica Greciei a discutat, în cadrul Sfântului Sinod, și dacă s-a luat vreo hotărâre în ceea ce privește Dialogul Teologic amintit. Însă, cu toate că trei dintre episcopi sunt membri ai Sfântului Sinod, aceștia mi-au răspuns că nu cunosc nimic referitor la conținutul Dialogului teologic.

Exact același răspuns l-am primit și la întrebarea mea referitoare la Conferința Reprezentanților Bisericilor Locale, ținută la Chambesy, Elveția. Chiar dacă aveau calitatea de membri ai Sfântului Sinod, P.S. Episcopi ai Bisericii Greciei nu acordau, în realitate, niciun fel de importanță conținutului acestui Dialog teologic. Și, deși la cea de-a III-a Conferință Presinodală Panortodoxă (21-28 septembrie 1976) se anunța că «metodologia urmată pe durata desfășurării Dialogurilor teologice... presupune informa-

1. Î.P.S. Ioan, Mitropolit al Pergamului, copreședinte al Comisiei Mixte Ortodoxo-Catolice pentru Dialog, alături de Papa Francisc, la Sărbătoarea Tronului de la Roma, 2013

2. Delegația ortodoxă, avându-l în prim-plan pe Î.P.S. Ioan, Mitropolit al Pergamului, și pe omologul său Kurt Koch, de asemenea copreședinte al Comisiei Mixte Ortodoxo-Catolice pentru Dialog, la Sărbătoarea Tronului de la Roma, 2013.

3. Schimburi de vizite oficiale, întrevederi și discuții ale comisiilor, prin care se reglementează soarta Dialogului bilateral dintre ortodocși și papistași.

rea membrilor Bisericii referitor la progresul dialogului», în realitate nu există nicio «informare», nici măcar în ceea ce-i privește pe membrii de drept ai Sfântului Sinod al Bisericii noastre.

După cum e cunoscut, în cadrul Dialogului teologic se discută chestiuni dintre cele mai serioase ce țin de credință și de viața Bisericii. Cum este permis, așadar, ca aceste chestiuni să fie considerate «strict secrete» și, ca atare, inaccesibile chiar și reprezentanților abilitați ai Bisericii, precum episcopii, fără excepție? De aceea, fiecare credincios cu simț al răspunderii față de viața religioasă își pune, pe bună dreptate, întrebarea de ce unii, evident în mod intenționat, îi împiedică pe arhierii noștri să cunoască adevărul și de ce nu sunt interesați să informeze Sfântul Sinod de hotărârile lor, de vreme ce este vorba de chestiuni atât de importante și care privesc Biserica în totalitatea ei? Cu toate acestea, cunoașterea exactă a cuprinsului Dialogului Teologic, precum și transmiterea informațiilor legate de acesta, către toți membri Bisericii, constituie un drept și, în același timp, o obligație a tuturor episcopilor (vezi <http://epomenitois-agiois-patrasi.blogspot.gr/2014/11/15-19-2014.html#more>).

Prin urmare, câte și care dintre textele comune ale Comisiei Mixte pentru Dialog au primit aprobarea Bisericilor Locale? Și dacă au primit-o, de la cine? De vreme ce aceste texte nici nu au fost aprobate de Sfintele Sinoade ale Bisericilor locale, cum de pot fi ele considerate fundament pentru elaborarea unor noi, în cadrul ședințelor viitoare ale Comisiei și, în general, al Dialogului teologic? Cu atât mai mult cu cât, de fiecare dată când au existat ședințe ale Comisiei, cum a fost cea de la Balamand, din anul 1993, în semn de protest față de provocările uniților, șase dintre Bisericile Ortodoxe au refuzat chiar să ia parte (vezi Biserica Ierusalimului, a Serbiei, a Bulgariei, a Georgiei, a Greciei și a Cehoslovaciei).

În ciuda reacțiilor pe care le-a provocat sau pe care continuă să le provoace, textul de la Balamand continuă, însă, să fie acceptat în cadrul Dialogului.

Fiecare nouă întrunire a Comisiei Mixte consideră drept valabile cele hotărâte și incluse în textele elaborate cu ocazia întrunirilor anterioare, indi-

ferent dacă acestea au aprobarea sinodală necesară din partea Bisericilor Ortodoxe locale.

Faptul că textele emise de Comisia Mixtă nu au primit aprobarea Sfintelor Sinoade locale înseamnă că conținutul și rezultatele Dialogului nu au aprobarea necesară a Bisericii Ortodoxe în întregul său și că, în orice moment, acestea pot fi considerate nule. Această variantă este, de altfel, între cele mai plauzibile, dacă e să avem în vedere obiecțiile severe ale multora dintre Bisericile locale față de unele dintre textele emise de Comisie, precum și reacțiile severe ale întregii creștinătăți ortodoxe.

În acest fel, se face dovada faptului că impresia creată, a unei evoluții pozitive și a progresului dialogului, promovată cu atâta grijă, este una artificială și falsă. Mai mult decât atât, aceasta este cultivată cu scopul de a se impune tactica faptului împlinit și de a se oferi acoperire repetatelor deschideri de natură ecumenistă. De altfel, în cadrul Dialogului progresul teologic real nici nu ar putea exista, dacă e să avem în vedere că acesta privește „cele câte ne unesc” și nu disensiuni teologice pe care acesta aspiră să le rezolve. Astfel, fie și cel mai bine intenționat dintre noi își pune întrebarea: Cum este posibil, oare, să fie rezolvate aceste divergențe, din moment ce jumătate de secol de abordare și declarații inutile de iubire, precum și aproape 35 de ani de dialog teologic oficial nu au dus la niciun rezultat? Cum este posibil să cădem de acord asupra diferențelor teologice, din moment ce nu suntem în stare să cădem de acord nici măcar asupra celor ce ne „unesc”?

Doar dacă considerăm drept acord acceptarea punctului de vedere papistaș, referitor la primatul papal și la insituirea acestuia și în cadrul Bisericii Ortodoxe! În acest caz, ajungem la vorbele profesorului Vasileiadis, și anume că „recunoaștem și noi, ortodocșii, că prin intermediul dialogului teologic sincer, de pe poziții de egalitate și fără condiții puse în prealabil, ne-am câștigat necesitatea bisericească a «primatului», referitor la toate gradele vieții bisericești (local, parohial, episcopal, periferic și ecumenic), de altfel de la sine înțeles din punct de vedere teologic și mărturisit în cadrul tradiției noastre Liturgice ortodoxe, de vreme ce primus inter pares nu presupune slujirea ca pe o

Patriarhul Ecumenic Barolomeu, împreună cu Cardinalul Kurt Koch, copreședinte al Comisiei Mixte pentru Dialogul dintre ortodocși și papalitate, la Sărbătoarea Tronului de la Constantinopol, Fanar, 30.11.2011

cinste, ci de facto"

(http://fanarion.blogspot.gr/2013/10/blog-post_6413.html).

Patriarhul Bartolomeu

☒Salut al Patriarhului Bartolomeu, Fanar, 30.12.2012 X „Din nefericire, de-a lungul timpului fraternitatea aceasta a fost lovită cu putere, rezultatul fiind distrugerea unității duhovnicești a Bisericii noastre. De-a lungul istoriei, teologi și scriitori bisericești aparținând ambelor Biserici și-au risipit puterile nu în cadrul dialogului, ci în direcția promovării și susținerii unilaterale a propriilor puncte de vedere... Se impune, așadar, să ne concentrăm eforturile spirituale și să depunem eforturi nu în încercarea de a găsi scuze întru argumentarea propriilor păreri, așa cum am procedat în trecut pentru a justifica Marea Schisma, ci în direcția găsirii de argumente care să justifice tendința greșită spre disensiune și spre identificarea unor noi căi de abordare...”

(Salut al Patriarhului Ecumenic Bartolomeu adresat reprezentantului Bisericii Romei cu ocazia Sărbătorii Tronului de la Patriarhia Ecumenică, Fanar, 30.11.2012).

☒Cuvântarea Patriarhului Ecumenic Bartolomeu, 1983 X „Dacă Dialogul ar fi început de la di-

sensiunile cele mai importante existente între cele două Biserici, progresul acestuia s-ar fi dovedit problematic, pentru că am fi avut, dintru început, dificultăți ale căror latură psihologică nu ar fi fost, cu siguranță, dintre cele mai neînsemnate. Chiar și așa, adică chiar și acum când Dialogul a început plecând de la cele ce ne unesc, dificultățile de natură psihologică nu lipsesc. Voi aminti doar un exemplu: chestiunea uniaticismului care, în general, îi mânia pe ortodocși, făcându-i să reacționeze, pentru că le amintește de experiențe neplăcute. Reacția psihologică a ortodocșilor față de uniaticism nu pare, însă, să fi fost înțeleasă îndeajuns la Roma, care încă o subestimează” (vezi „Dialogul Teologic oficial dintre Biserica Ortodoxă și cea Romano-Catolică”, în volumul cu titlul Creștinătatea - Dialog și problematică, vol. III, editura „Observator”, Salonic, 1998, p. 38).

Sfântul Munte Athos

☒ Egumenii Sfințelor Mănăstiri „Dionisiu” și „Grigoriu”, Gavriil și Visarion către Patriarhul Ecumenic Atenagora

✓ „...Cu fiască plecăciune și respect, am hotărât a adresa Prefericiei Voastre această epistolă deschisă, prin care vă rugăm ca, în numele părinților și al nostru personal, neînsemnați fii duhovnicești ai

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la manifestările ocazionate de sărbătorirea oficială, în cadrul Universității din Viena, a 50 de ani de la înființarea Fundației ecumeniste „Pro Oriente” (Viena, 7-11 noiembrie 2014). Au mai fost prezenți Preafericitul Teodor, Patriarhul Bisericii Copte, Cardinalul Kurt Koch, din partea Papei, precum și numeroase personalități ale lumii bisericești și mai ales academice.

acestora, să încetați orice fel de dialog cu Biserica Romano-Catolică pe teme referitoare la credință, liturgică și ierarhie ce privesc Biserica noastră Ortodoxă, având în vedere că, după cum am constatat, demersul Sfinției Voastre nu doar scandalizează, în foarte mare măsură, conștiințele evlavioșilor creștini mărturisitori ai numelui lui Hristos, ci chiar provoacă schisme și dezbinare. Mai mult decât atât, părinții ce se nevoiesc în chinoviile noastre și care respectă, cu sfințenie, adevărurile de credință, se vor tulbura în așa măsură încât vor părăsi Sfintele Mănăstiri și se vor îndrepta către pustie, ca să nu mai audă de venerabilul dumneavoastră nume și să se scandalizeze...” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 37 din februarie 1964).

☑ Sfânta Mănăstirea „Marea Lavră” către Sfânta Obște, Athos (10 ianuarie 1981)

✓ „...dacă am dori să fim sinceri cu noi înșine, n-am mai numi dialogul început cu papistașii ca fiind unul «teologic», ci mai degrabă unul «psihologic», mai ales că criteriile și scopurile acestuia au în vedere, fără îndoială, rezultate psihologice și nu neapărat identificarea așa-zisului adevăr neînțeles. Adevărul este bine cunoscut, fără îndoială, tuturor teologilor interesați să îl cerceteze, indiferent de dogma pe care o mărturisesc. Așadar, scopul nu este acela de a afla ceea ce, într-adevăr, ne scapă din vedere, ci de a născoci o procedură psihologică care să ne permită să descoperim că «din totdeauna am fost uniți», ca pe o explicație, prin cuvinte, a modului de abordare a uniatismului de

către Conciliul II Vatican” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 446 din 27.02.1981).

☑ Arhim. Gheorghe Kapsanis

✓ „La prima vedere, tematica Dialogului nu pare a fi una antiortodoxă. Este, însă, nemiintâlnit în istoria Bisericii să se discute despre cele ce îi unesc pe ortodocși și papistași și nu despre cele ce îi dezbină, mai precis ereziile” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 438 din 02.01.1981).

☑ Arhim. Gheorghe Kapsanis

✓ „Studiind cu atenție etapele relațiilor dintre ortodocși și romano-catolici, remarcăm existența unui plan al Vaticanului, implementat treptat, până la realizarea «uniatismului». Despre același plan al Vaticanului, de promovare a uniatismului ortodocșilor cu romano-catolicii, scrie și binecuvântatul profesor Ioan Karmiris: «Papa Paul al VI-lea și teologii romano-catolici din jurul acestuia au elaborat un program larg, bine calculat, latino-centrist și ecumenic, care corespunde pe deplin ecleziologiei latine»” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, „Neliniște față de proiectarea, de către Vatican, a uniatismului ortodocșilor cu romano-catolicii”, http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/tributes/gevrgios_grhgoriaths/, respectiv Ioan Karmiris, *Ortodoxie și Romano-Catholicism*, vol. II, Atena, 1965, p. 170).

Despre uniatism și uniți

Unul dintre exemplele evocatoare ale limbajului dublu folosit de Vatican referitor la tendința ortodocșilor de a bate în retragere în cadrul dialogului cu papalitatea, constă în acceptarea, de facto, a uniatismului, cea mai rușinoasă formă de prozelitism și polemică cu care s-a confruntat Biserica Ortodoxă.

După cum e cunoscut, termenul „*uniatism*” provine din cuvântul polonez „unia”, și înseamnă „unire”. Uniatismul constituie o găselniță bisericească a Vaticanului, destinată a-i atrage de partea sa pe credincioșii Bisericii Ortodoxe. **Prin uniatism, comunitățile religioase unite își mențin tipicul liturgic și ritualul ortodox, recunoscând însă autoritatea papei și, din punct de vedere al jurisdicției, supunându-se Vaticanului. Este vorba, aici, de o metodă de falsificare a adevărului ecleziologic, implementată de papalitate pentru a impune falsa unire și pentru a-i supune pe ortodocși Vaticanului.** Aceeași tactică a fost urmată și în ceea ce-i privește pe copti, pe nestorienii, pe creștinii din Malabar (India), pe maroniți etc., scopul final fiind acela de a-i supune autorității papei de la Roma pe toți creștinii.

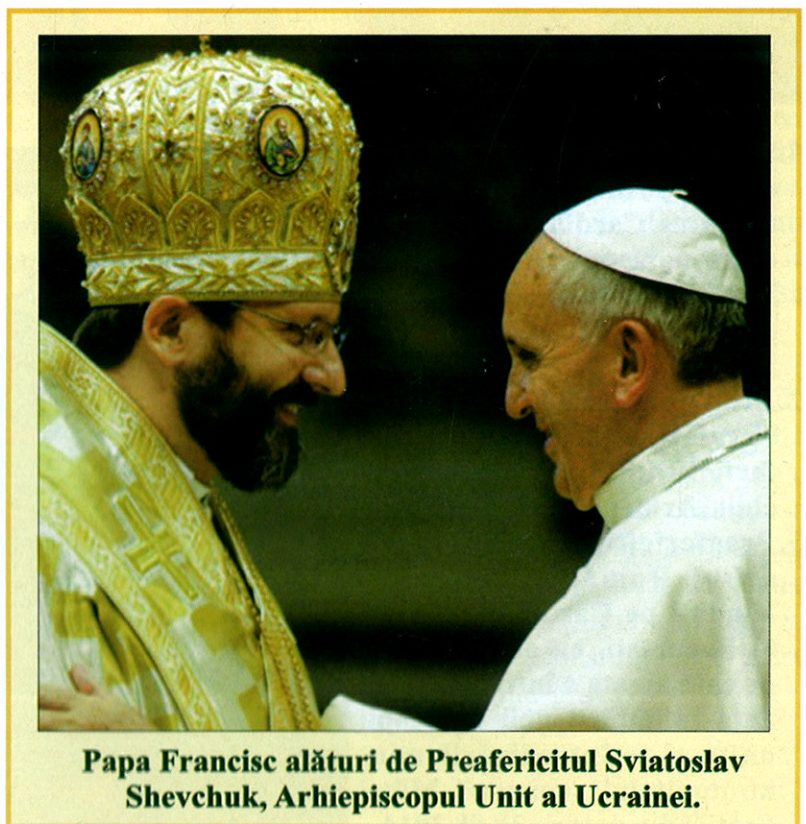
Din punct de vedere istoric, Unirea se face responsabilă pentru vărsarea sângelui unor populații creștin-ortodoxe, precum și pentru bulversarea etnică a statelor ortodoxe din care acestea fac parte.

„Prin proverbiala, în ceea ce privește trădarea, activitate a lor, iezuiții, membrii ai Sinodului de la Brest (1596) și ale celor ce au urmat, au transformat, pentru Biserica Ortodoxă de Răsărit, Unirea într-o mare ispită, care a costat viața Patriarhului Chiril Lucarie și întronizarea a mulți patriarhi, a dus la ruperea, din sânurile Bisericii, a unor mari comunități ortodoxe din Ucraina, Transilvania, Dalmația, Antiohia, provocând totodată persecuții neîncetate împotriva ortodocșilor din aceste țări și din alte regiuni aflate sub dominație turcească” (vezi arhim. Gheorghe Kapsa-

nis, „Unirea, metodă a ecumenismului papocentrist”, revista „Moștenirea”, nr. 60). Metoda aceasta a unirii este aplicată până în ziua de azi (vezi, de exemplu, ce s-a întâmplat în cel de-al Doilea Război Mondial în **Iugoslavia, Polonia, Cehoslovacia, Ucraina ș.a.**).

În ceea ce privește dialogul cu papalitatea, uniatismul a constituit, dintotdeauna, cel mai mare obstacol în calea desfășurării, în profunzime, a acestuia. Refuzul Vaticanului de a se dezice de uniatism și menținerea, în sânurile sale, a „Bisericilor catolice răsăritene”, adică a uniților, a torpilat deseori conferințele Comisiei Mixte, rezultat fiind refuzul exprimat de numeroase Biserici Ortodoxe de a mai participa la dezbateri.

De asemenea, existența uniților printre membrii romano-catolici ai Comisiei Mixte constituie o provocare permanentă din partea papalității, pe care ortodocșii o tolerează tacit.

Papa Francisc alături de Preafericitul Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscopul Unit al Ucrainei.

1

2

1. Liturghie unită la București, în data de 30 august 2014, în participarea Cardinalului Sandri, ocazionată de înființarea noii Episcopii unite și a întronizării nou-hirotonitului „episcop” Mihai Frățilă.

2. Liturghie unită comună în Ucraina, cu participarea Preafericitului Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscop al Ucrainei.

3. Preafericitul Daniel, Patriarhul României, întâmpinându-l pe Cardinalul Sandri la București, cu ocazia vizitei pe care acesta a întreprins-o la data înființării noii Episcopii unite și a întronizării nou-hirotonitului „episcop” Mihai Frățilă din data de 30.08.2014.

3

La sfârșitul deceniului al VIII-lea și la începutul celui de-al IX-lea ale secolului trecut, prin intermediul uniaticismului Vaticanul a procedat la manevre de extindere, în defavoarea Bisericilor Ortodoxe din Răsăritul Europei. În semn de protest, Bisericile Ortodoxe ale Antiohiei, Ierusalimului, Bulgariei, Serbiei, Poloniei și Cehoslovaciei au refuzat trimiterea de reprezentanți la cea de-a VI-a ședință a plenului Comisiei Mixte întrunite la Freising, Germania, din anul 1990. Astfel, la cererea și intervenția Bisericii Greciei, a fost luată în discuție și chestiunea uniaticismului. În cadrul dezbaterilor, „după ședințe dramatice și confruntări intense de păreri și argumente, ortodocșii și romano-catolicii au ajuns la concluzia că uniaticismul trebuie respins și condamnat, pe motiv că constituie o metodă medievală de reunificare a Bisericilor care, în loc să ajute la rezolvarea disensiunilor existente, duce la lărgirea și adâncirea acestora, provocând răni și mai grave” (vezi protopresbiter Theodor Zisis, „Condamnarea și achitarea uniaticismului, la Freising”, München, <http://www.impantokratoros.gr/6b868f44.print.el.aspx>).

Pe parcursul celei de-a VII-lea Conferințe a Comisiei de la Balamand, Liban, din anul 1993, hotărârea aceasta a fost complet reconsiderată. Astfel, pe răspunderea Patriarhului Ecumenic de atunci, care a procedat la criticarea severă a comunicatului final al conferinței precedente, uniaticismul a fost recunoscut oficial, mai ales că multe dintre Bisericile Ortodoxe nici nu-și trimiseseră reprezentanții.

În anii ce au urmat, spinoasa problemă a uniaticismului a constituit motiv pentru „înghețarea” Dialogului. În anul 2000, în orașul Baltimore, S.U.A., a fost convocată cea de-a VIII-a Conferință a Comisiei Mixte, Vaticanul insistând, cu această ocazie, să-și impună propriile puncte de vedere referitoare la uniaticism.

Într-o scrisoare confidențială adresată Cardinalului Edward Cassidy, copreședintele romano-catolic al Dialogului, Papa Ioan Paul al II-lea a contestat hotărârile Comisiei Teologice Mixte de la Baltimore (2000) conducând, de dragul uniților, discuțiile spre naufragiu. În scrisoarea sa, acesta arăta:

„Se impune (în conferința de la Baltimore) să se spună ortodocșilor că Bisericile catolice răsăritene (unite) din sânul Bisericii Romei se bucură de aprecierea acestora din urmă la fel ca orice altă Biserică aflată în comuniune cu cea a Romei” (vezi Evanghelos D. Theodorou, „Observații de dată recentă ale Cardinalului Walter Kasper referitoare la contactele dintre ortodocși și romano-catolici”, re-vista „Biserica”, nr. 4 din aprilie 2008, p. 287). Declarația a provocat indignarea Î.P.S. Stelian, Arhiepiscop al Australiei, și demisia acestuia din funcția de copreședinte. Prezent la ședință, Papa Benedict al XVI-lea a binecuvântat și felicitat Biserica Unită a Ucrainei (vezi revista „Catolica”, nr. 3046 din 18.04.2006). Ulterior, în vizita sa la Fanar din noiembrie 2006, acesta a fost însoțit de episcopul unit, ocazie cu care, ajuns la Efes, declara: «După părerea mea, cel mai bun mod de refacere a unității Bisericii este cel al uniaticismului» (vezi ziar „Presa ortodoxă” din data de 08.12.2006), pentru ca ulterior să numească un nou exarh apostolic în Atena!” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, „Uniaticismul, metoda papo-centrismului ecumenist”, revista „Moștenirea”, nr. 60).

În cele din urmă, datorită obsesiei Vaticanului, lucrările Comisiei Mixte au naufragiat. La același Sinod, delegația diortodoxă declara, referitor la uniaticism, următoarele: „Pașii înapoi în fața uniților făcuți la Balamand trebuie considerați acum ca și cum nu au fost făcuți niciodată, de vreme ce nu au fost apreciați cum se cuvine de Roma. Prin urmare, în ceea ce privește chestiunea spinoasă a uniaticismului, ne-am întors din nou acolo de unde am plecat” (vezi Evanghelos Theodorou, „Dezacorduri de substanță între ortodocși și romano-catolici la Baltimore, S.U.A.”, revista „Biserica”, nr. 9 din anul 2000).

Dialogul a fost reluat în anul 2006 la Belgrad, de data aceasta avându-l ca copreședinte pe delegatul Patriarhiei Ecumenice, Î.P.S. Ioan Zizioulas, Mitropolit al Pergamului. Cu această ocazie, s-a considerat că „uniaticismul nu constituie obiect al dialogului de față”, discuția fiind amânată pentru „viitorul apropiat”. În acest fel, fără a rămâne în suspensie, chestiunea, care constituie pervertire eclezialogică certă și insultă gravă.

Sus: Episcopul unit al Atenei, Dimitrie Salachas, la momentul hirotonisirii sale. În ajunul hirotonisirii, acesta s-a întâlnit cu Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu, de la care a primit drept „cadou simbolic” un Sfânt Potir (!), ca pe o recunoaștere totală a pontificatului papal.

Jos: Episcopul unit al Atenei, Dimitrie Salachas, în timpul slujbei oficiate în lăcașul unit cu hramul „Sfânta Treime” din Atena (Acharnon).

la adresa comunității ortodoxe, cea care a suferit și încă mai suferă de pe urma uniților, a fost trecută sub tăcere. Este vorba, într-adevăr, de o manifestare explicită a mârșăviei și a lipsei de principii!

Balamand 1993

✗ „Referitor la Bisericile catolice răsăritene (vezi unite), este de netăgăduit faptul că acestea, ca parte a societății catolice, au dreptul de a ființa și de a se manifesta pentru a se putea conforma nevoilor spirituale ale credincioșilor lor” (vezi Balamand, revista „Vizite”, nr. 496 din 1993).

✗ „Bisericile catolice răsăritene, care și-au dorit refacerea pe deplin a comuniunii cu Roma, rămânând credincioase acesteia, au toate drepturile și obligațiile ce decurg din comuniunea cu aceasta, căreia îi aparțin. Au, dintru început, un statut bine stabilit în comparație cu Bisericile participante la Conciliul II Vatican, aflându-se sub autoritatea papilor, dar și obligația de a-și stabili practici conforme cu textele emise atunci. Se impune, așadar, ca aceste Biserici să fie integrate complet, atât la nivel local, cât și mondial, în dialogul iubirii pentru respect reciproc și, odată cu restabilirea încrederii reciproce, să participe și ele la dialogul teologic, cu tot ceea ce presupune acesta din punct de vedere practic” (vezi Balamand, revista „Vizite”, nr. 496 din 1993).

Sfântul Munte Athos

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Dimitrie

✓ „Din delegația romano-catolicilor (pentru Dialog) fac parte și uniți, fapt care, pentru ortodocși, constituie o provocare” (vezi ziar „Presa ortodoxă”, nr. 406 din 09.05.1980).

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Dimitrie, 1981

✓ „De altfel, prezența inacceptabilă a uniților în comisia pentru Dialog face dovada adevăratelor intenții ale Romei. Majoritatea acțiunilor Romei, precum... insistența lor de a menține uniatismul și de a numi episcop unit la Atena... arată că aceasta nu și-a schimbat scopul” (vezi ziar „Presa ortodoxă”, nr. 440 din 16.01.1981).

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, 1994

✓ „Textul de mai sus (Declarația comună de la Balamand) oferă, însă, impresia că punctele noastre de vedere nu sunt luate în considerare și că uniatismul este iertat și adus la masa Dialogului, în ciuda hotărârii contrare a celei de-a III-a Conferințe Panortodoxe din Rodos, care spune: «De aceea s-a solicitat și îndepărtarea totală, din țările ortodoxe,

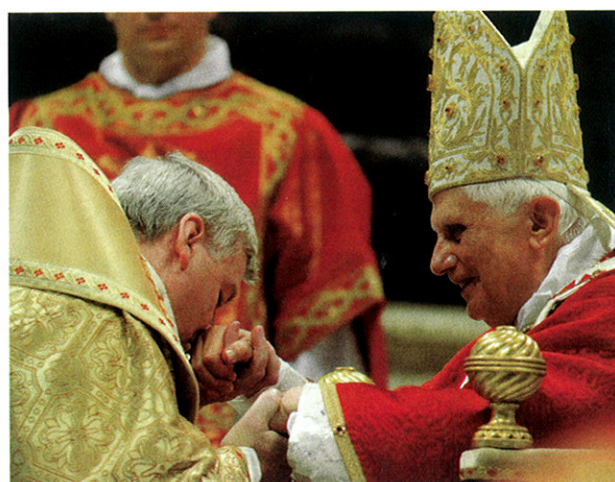
Ignace Moussa, credincios unitul de rit copt primind, din partea Patriarhului Ecumenic Bartolomeu, în 30.11.2006, un suvenir de pe vremea vizitei Papei la Fanar.

„Arhiepiscopul” unit Jan Babjak în companie papistașă, alături de ierarhi ortodocși ce acceptă tactica prozelitistă nesfântă, rugându-se împreună cu aceștia.

„Episcopi” și clerici papistași uniți și romano-catolici coliturghisitori.

„Arhiepiscopul” unit Jan Babjak (Slovakia) primind, în genunchi, binecuvântarea Papei Benedict.

a agenților uniților și a propagandiștilor Vaticanului, înaintea începerii dialogului și a supunerii și încorporării așa-numitelor Biserici unite în Biserica Romei, pentru că uniatism și dialog sunt doi termeni incompatibili» (vezi ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1067 din 18.03.1994).

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, 1994

✓ „Declarațiile sentimentaliste de iubire ale Vaticanului ne lasă indiferenți, pentru că nu se potrivesc, în niciun fel, cu câte cunoaștem cu toții că acesta face, prin uniatism, împotriva popoarelor ortodoxe ale Răsăritului, precum și a ortodocșilor sârbi, odată cu colaborarea cu croații papistași și cu musulmanii” (vezi ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1154 din 22.12.1995).

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, 1999

✓ „Așadar, condamnați uniatismul pentru că, prin ceea ce presupune, subminează teoria «Bisericilor surori» și recunoașterea Bisericii Romei, ca una deplină a lui Hristos, și nu pentru că, de secole, aceasta este vrăjmașul ascuns al ortodocșilor, iar existența grupurilor de uniți este, conform eclesi-

ologiei ortodoxe, inacceptabilă?” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1329 din 23.07.1999).

☑ Sfânta Obște către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, 1999

✓ „În ciuda asigurărilor date din când în când de papă, uniatismul este întărit și confirmat în multe și felurite moduri. Atitudinea aceasta nesinceră este mărturisită, printre altele, și de intervenția provocatoare a precedentului Papă Ioan Paul al II-lea, care a avut ca rezultat naufragiul dialogului dintre ortodocși și romano-catolici la Baltimore, precum și de epistola actualului papă, adresată cardinalului Liubomir Husar, Episcopul unit al Ucrainei. În epistola la care facem referire (22.02.2006), se subliniază că «Se impune să asigurăm prezența ambelor purtătoare ale Tradiției unice (apusene și răsăritene)... Pentru că este de datoria Bisericii Greco-Catolice, cea aflată în comuniune deplină cu succesorul Sfântului Apostol Petru pe de o parte să mențină văzută, în interiorul Bisericii Catolice, tradiția răsăriteană și, pe de altă parte, să favorizeze apropierea dintre cele două tradiții, mărturisind că acestea nu doar se completează reciproc, ci și constituie o unitate indestructibilă în diversitate» (vezi ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1672 din 12.01.2007).

Rugăciune comună cu ocazia întrevederii, la Ierusalim, dintre Patriarhul Ecumenic Bartolomeu și Papa Francisc, din 25 mai 2014.

Teorii antiortodoxe încetățenite în cadrul dialogului cu papalitatea

Papalitatea nu este biserică, ci erezie

În cadrul dialogului bilateral cu papalitatea, în cercurile ecumenistice, precum și în cele ale factorilor de decizie s-a impus punctul de vedere conform căruia papalitatea nu înseamnă erezie. Mai mult decât atât, papalitatea este recunoscută de ortodocși chiar ca Biserică canonică, iar papa drept episcop canonic al Romei. Acest punct de vedere este însușit, în mod repetat, și de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu.

De-a lungul timpului, într-un mod absolut și categoric, Sfântul Munte Athos și-a expus punctul de vedere, același cu al Sfinților Părinți și al membrilor Sfântului Sinod, referitor la faptul că papalitatea nu constituie Biserică, ci erezie, precum și referitor la faptul că papa nu este episcop canonic al Bisericii, ci episcop eretic.

Încă din epoca falsei reunificări pe care împăratul Mihail al VIII-lea Paleologul (1259-1282) a încercat să o impună, părinții aghioriți și-au expus, cu curaj și claritate, punctul de vedere, printr-o scrisoare trimisă împăratului latino-cugetător: „Cum, așadar, este legitim și plăcut lui Dumnezeu ca noi să ne unim cu aceia față de care, pe bună dreptate, ne-am despărțit canonic, din moment ce ei rămân ancorați în erezie? Dacă am accepta acest lucru, ar fi ca și cum am reconsidera Ortodoxia, cu tot ceea ce presupune ea”

(ziar „Presa ortodoxă”, nr. 214 din 15.07.1974).

Patriarhul Ecumenic Atenagora

Într-un mod asemănător s-au opus părinții aghioriți și Patriarhului Ecumenic Atenagora, atunci

când acesta și-a expus convingerile deviate de la învățătura ortodoxă, respectiv că papalitatea este Biserică și că latinii nu sunt eretici:

☑ Părinți aghioriți, eremiți și isihaiști, 1966

✓ „Iată, așadar, Sfințenia Voastră, cum latinii și papa, datorită faptului că nu cunosc adevărul, pe care însă îl invocă, spunând că îl cunosc, nu doar au alunecat, ci chiar s-au afundat într-o groaznică erezie pentru care, pe bună dreptate, au fost anatematizați de Biserica noastră...” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 62 din martie 1966).

☑ Monah Teoclit Dionysiatis, 1969

✓ „Se impune, însă, fără întârziere și nemijlocit să lămurim că cei ce vorbim despre Biserici, spunând «de Răsărit» și «de Apus», uzitează de un limbaj adaptat unei concepții înșelătoare. Pentru că nu putem spune «o singură Biserică», alcătuită din Biserici locale, pe care le numim Ortodoxe. În afară de Biserica Ortodoxă, termenii «Biserici de Răsărit» și «Biserici de Apus» constituie, mai puțin sau mai mult, definiții eretice care fac trimitere la trupuri ce suferă în diferite moduri și unele chiar moarte de-a binelea” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 97 din 10.02.1969).

Patriarhul Ecumenic Dimitrie

Aceeași atitudine au afișat părinții aghioriți și față de Patriarhul Ecumenic Dimitrie, cel care, de asemenea, susținea punctul de vedere conform căruia papalitatea este Biserică:

Cuvânt la întronizare, 1972: ✗ „Se impune, înainte de toate, să reînviem și să întărim dragostea dintre Biserici, fără a ne gândi la ceilalți ca la niște străini și terți, ci ca la rude și apropiați ai noștri întru Hristos și ca la unii deopotrivă moștenitori ai făgăduinței lui Dumnezeu întru Hristos” (revista „Vizita”, nr. 90, p. 14).

☑ Sfânta Comunitate, 1980

✓ „...din dragoste fiască și ca autoritate administrativă supremă a Sfântului Munte Athos, Sfânta noastră Obște are obligația de a atrage Bisericii noastre întru Hristos atenția asupra pericolelor pe care le presupun, fie și indirect, contactele riscante ale Preafericiei Voastre cu ereticii latini... Latinii sunt eretici, membru rupt din trunchiul Bisericii noastre cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică și, prin urmare, *suferă*” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 413 din 13.06.1980).

☑ Sfânta Comunitate, 1981

✓ „Părinții aghioriți s-au hrănit doar din învățăturile Sfinților Părinți și din cele ale respectabilei Sfântă Patriarhie, cu convingerea că papalitatea constituie erezie asemănătoare arianismului...” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 440 din 16.01.1981).

☑ Sfânta Comunitate, 1987

✓ „Prin urmare, Sfântul Munte Athos nu împărtășește punctul de vedere conform căruia, în afară de Ortodoxie, există „Biserici”. Există doar comunități de eretici și schismatici, care mărturisesc credința în Hristos, nu însă cea pe care o mărturisește Sfânta, întru Hristos Biserica, cea Una, care este numai Biserica Ortodoxă. Romano-catolicii sunt schismatici și eretici, nu dețin Sfintele Taine valabile și nici har dumnezeiesc” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 772 din 15.01.1988).

Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu

Aceleași puncte de vedere ce se îndepărtează de la învățătura ortodoxă împărtășește și Patriarhul Ecumenic de azi, chir Bartolomeu, și anume că papalitatea este Biserica, că papistașii nu sunt eretici și că Papa este episcop canonic al Romei. Redăm, în continuare, câteva din numeroasele păreri și puncte de vedere exprimate de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu.

☒ **Comunicat comun Papa Ioan Paul al II-lea - Patriarh Ecumenic Bartolomeu, Vatican, 1995** ✗ „În cadrul Bisericii noastre, succesiunea apostolică constituie piatra de temelie pentru sfințirea și unitatea poporului lui Dumnezeu. Considerând că taina sfântă a iubirii are loc în fiecare Biserica locală și că Biserica lui Hristos își manifestă prezența energică în fiecare dintre acestea, Comisia Mixtă este în măsură să declare că Bisericile noastre se recunosc reciproc ca fiind Biserici surori, împreună responsabile pentru existența unei singure Biserici a lui Dumnezeu” (revistă „Ortodoxia”, nr.2/1995, p. 232-235).

☒ **Cuvânt de întâmpinare rostit de Papă, Vatican, 2008** ✗ „Preafericite... Ambele Biserici,

Preasfinte Părinte, cinstesc cu vrednicie și evlavie atât pe Sfântul Apostol Petru, cel ce ne-a adus mărturia, întru mântuire, a Dumnezeirii lui Hristos...” (revista „Vizita”, nr. 689, p. 3).

☒ Prăznuirea Sărbătorii Tronului, Fanar, 2006

X „O mulțumire cu totul specială și caldă izvoarăște din inimile noastre către iubitorul de oameni Dumnezeu, pentru că azi, în zi de pomenire a Sfântului Apostol Andrei, întemeietor și protector al acestei Biserici, săvârșim Sfânta Liturghie în prezența Presfințitului nostru frate și Episcop al presbiteriei Rome, Papa Benedict al XVI-lea, împreună cu cinstitul său alai” (revista „Vizita”, nr. 668, 31.12.2006).

☒ Cuvânt de întâmpinare adresat Cardinalului Angelo Scola, Milano, 2011

X „Î.P.Sfințite frate și întru Domnul Cardinale, Arhiepiscop al Milanului... dintre predecesorii dumneavoastră, frate Î.P.S. Cardinale, Sfântul Ambrozie” (Cuvânt de întâmpinare rostit în Bazilica „Sfântul Ambrozie”, <http://www.romfea.gr/oikoumeniko-patriarxeio/oikoumeniko-atrriarxeio/17051-2013-05-17-07-55-11>”.

☒ Declarație comună Patriarh Ecumenic Bartolomeu - Papa Francisc, Ierusalim, 2014

X „Întâlnirea noastră constituie, de fapt, întâlnirea dintre Episcopul Bisericii Romei și cel al Bi-

sericii Constantinopolului, înființate de către cei doi frați ai noștri, Sfinții Apostoli Petru și Andrei” (<http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=1921&tla=gr>).

☒ Sfânta Comunitate, 1994

✓ „Ne vedem obligați... să nu acceptăm niciodată uniaticismul, să nu numim Biserica Romano-Catolică drept „Biserică soră”, pe papă drept episcop canonic al Romei sau „Biserica” Romei ca având succesiune apostolică canonică, preoție și Sfinte Taine, fără ca înainte aceasta să se dezică, în mod netăgăduit, de adaosul „Filioque”, de infailibilitate, de primatul papal, de harul creat, precum și de celelalte greșeli de credință, pe care niciodată nu le vom considera ca fiind lipsite de importanță sau simple teologhisiri, ci factori de alterare, iremediabilă, a caracterului teantropic al Bisericii, drept pentru care constituie blasfemie” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1067 din 18.03.1994).

☒ Sfânta Comunitate, 1995

✓ „...Sfântul Botez al Bisericii Ortodoxe este considerat la fel cu cel al Bisericii Romano-Catolice eretice, iar cele două Biserici drept Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească Biserică. Este vorba aici, evident, de o ecleziologie fără fond, care nu exprimă conștiința ortodoxă, așa cum aceasta a fost exprimată în cadrul Sinoadelor Ecumenice de la Constantinopol...” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1154 din 22-12-1995).

Arhieriei ortodocși primind binecuvântarea papilor, recunoscându-le acestora arhieria ca-nonică:

1. Preafericitul Dimitrie, Arhiepiscopul Americii
2. Preafericitul Filaret, Arhiepiscop al Minskului
3. Patriarhul Ecumenic alături de Cardinalul Angello Scola, la intrarea în Bazilica „Sfântul Ambrozie” din Milano, Italia, în 16 mai 2013

☑ Sfânta Comunitate, 2001

✓ „Papa este eretic. Papa nu înseamnă Biserica. Vaticanul este stat lumesc, cu diplomație sumbră și politică vicleană. Poporul ortodox nu-l va recunoaște niciodată pe papă și nici instituția acestuia. Primirea papei cu onoruri de suveran al Bisericii înseamnă amnistierea ereziei sale, care constă în antropocentrism, adică în nesocotirea, de către un guvernator lumesc, a lui Hristos Dumnezeu-Omul. Doar Biserica Ortodoxă este Biserica adevărată a lui Hristos, cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească. Din punctul nostru de vedere, primirea papei înseamnă nesocotirea caracterului unitar și mântuitor al Bisericii. Sfântul Munte Athos insistă întru credința strămoșească, în teologia Sfinților Părinți și a dreptmărturitorilor săi și, prin harul lui Hristos, nu va recunoaște niciodată, indirect sau direct, papalitatea ca Biserica adevărată a lui Hristos” (Salut de sprijin adresat de Sfânta Obște a Sfântului Munte Athos adunării poporului de la Atena în data de 04.05.2001, revista „Vegheați”, nr. IX din 27 mai 2001, p. 24-25).

Sfinte Taine, Preoție, succesiune apostolică, har necreat

Teorie „Bisericilor surori” aparține Vaticanului care, din păcate, în cadrul ecumenismului devine tot mai acceptată și de către ortodocși. Teoria aceasta își are originea în Conciliul II Vatican, având la bază concepția eretică conform căreia „Adevărul credinței apostolice, sau parte al acestuia, este păstrat în toate Bisericile creștine și în toate Simbolurile de Credință, drept pentru care încercările de realizare a unei reunificări vizibile ale creștinilor trebuie făcute indiferent de gradul de compatibilitate a acestora întru ale credință” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, „Ortodoxia: speranța popoarelor Europei”, http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/tributes/gegewrgios_grhgoriaths/or8odo3ia_h_elpida_ths_eyrwphs.htm).

O altă variantă a teoriei „Bisericilor surori” este cea a celor doi „plămâni”, cu ajutorul cărora ar respira Biserica lui Hristos. Astfel, în mod repetat, Papa Ioan Paul al II-lea a proclamat că „Biserica trebuie să respire cu ajutorul celor doi plămâni ai săi, de Răsărit și de Apus” (<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22769&subid=2&pubid+63998862>).

Exact aceleași teorii sunt trâmbițate și de majoritatea ecumeniștilor ortodocși.

Cele două teorii, cea a „Bisericilor surori”, respectiv cea a celor doi „plămâni”, se bazează și stau în strânsă legătură cu o altă teorie antiortodoxă, aceea a „Bisericii divizate”. După cum arată profesorul D. Tselengidis, „nu pot exista mai multe Biserici divizate, pentru că aceasta ar constitui antifază între termenii «una» și «multe» sau între «una» și «divizată». Termenul «divizat» anulează, de fapt, credința în realitatea Bisericii, care poate fi înțeleasă doar ca una și indestructibilă, conformă cu conștiința ortodoxă. Atunci când cineva vorbește, în cunoștință de cauză, de o Biserica divizată, este ca și cum ar nega credința Bisericii, ca și cum ar nega identitatea și conștiința de sine a acesteia” (vezi prof. D. Tselengidis, „Sunt eterodocși membri ai Bisericii?”, revista „Conștiința”, editura Sfintei Mănăstiri a Marelui Meteor, iunie 2009, p. 78).

În „Decretul despre ecumenism” emis de Conciliul II Vatican există un capitol special intitulat „Legăturile cu surorile rupte de Biserica Catolică”, care cuprinde următoarele:

„În interiorul Bisericii celei Unei și Nedespărțite a lui Dumnezeu au apărut, dintru început, câteva schisme, pe care Sfântul Apostol le regretă și le condamnă cu asprime. În secolele ce au urmat s-au produs schisme mai largi, comunități întregi rupându-se din comuniunea întregitoare a Bisericii Catolice, de multe ori răspunzători pentru aceasta făcându-se membri ai ambelor Biserici. Cei ce se nasc astăzi în aceste comunități trăindu-și, în cadrul lor, credința în Hristos, nu pot fi acuzați de păcatul schismei, Biserica Catolică îmbrățișându-i cu respect și grijă frățească. Într-adevăr, cei ce cred în Hristos și au primit la timp Sfântul Botez se află

într-o oarecare comuniune cu Biserica Catolică, chiar dacă această comuniune este una imperfectă... Totuși, primind prin Sfântul Botez justificarea credinței lor, aceștia sunt membrii ai Trupului lui Hristos și, prin urmare, pe bună dreptate se numesc creștini și sunt recunoscuți de către Biserica Romano-Catolică drept frați întru Domnul” (vezi Decrete ale celui de-al II-lea Conciliu Vatican, Biroul de Presă Bună, vol. VII, p. 10-11).

Într-un alt punct al aceluiași decret se arată: „... De asemenea, nu puține sunt și sfintele fapte ale credinței creștine, săvârșite de unii frați ai noștri despărțiți care, în diferite moduri și în funcție de situația în care se află fiecare Biserică sau comunitate, pot cu adevărat și netăgăduit, să dăruiască viața harului, drept pentru care aceste Biserici trebuie recunoscute ca fiind capabile de a urma calea comuniunii mântuitoare” (vezi Decretele Conciliului II Vatican, Biroul de Presă, vol. VII, p. 11).

Toate aceste teorii papistașe fac de acum parte din Dialog, ortodocșii ecumeniști îmbrățișându-le, susținându-le și promovându-le.

Patriarhul Ecumenic Atenagora

☒ Sfânta Comunitate

✓ „Cum să acceptăm drept Biserică-soră pe cea condusă prin inovații, luciferică și întunecată și fostă „întâistătătoare întru ale iubirii”, de vreme ce chiar și cele mai mici devieri de la Sfânta Tradiție apostolică duc la denaturarea completă a dreptei credințe?” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 143 din 01.07.1971).

Patriarhul Ecumenic Dimitrie

☒ Declarație comună a Papei Ioan Paul al II-lea și a Patriarhului Ecumenic Dimitrie, 1979

✗ „Acest dialog teologic are ca scop nu doar progresul în direcția refacerii complete a comuniunii Bisericilor surori, Romano-Catolică și Ortodoxă, ci și să contribuie la dialogurile de toate felurile care se desfășoară în lumea creștină, în direcția refacerii unității acesteia” (vezi revista „Biserica ecumenică”, vol. III, editura „Observator”, Salonic, 1998, p.55).

☒ Sfânta Comunitate, 1980

✓ „...Renunțarea la ecleziologia ortodoxă și adoptarea credinței greșite, conform căreia Bise-

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, împreună cu Papa Francisc, într-o îmbrățișare frățească în timpul întrevederii de la Ierusalim, cu ocazia aniversării a 50 de ani de la ridicarea reciproce a anatemelor, de către Patriarhul Ecumenic Atenagora și Papa Paul al VI-lea, Ierusalim, mai 2014

Vecernia iubirii la Fanar, cu ocazia Sfintelor Paști ale anului 2009. În imagine se poate distinge P.S. Episcop Romano-Catolic Louis Pelatre, participant la slujba Vecerniei, cel care a citit Sfânta Evanghelie în limba latină (<http://www.ec-patr.org>).

rica noastră cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească este alcătuită din două «părți», respectiv din Biserica Ortodoxă și din cea Romano-Catolică... ne convinge asupra faptului că situația s-a înrăutățit și mai mult și că uniatismul de facto bate la ușă, așa cum a plănuțit-o și a programat-o Conciliul II Vatican” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 426 din 10.10.1980).

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu

☒ Cuvânt de întâmpinare rostit în fața Cardinalului Angelo Scola la Milano, în 2011

✗ „Mulțumim lui Dumnezeu pentru duhul frăției ce predomină între noi, între cele două Biserici surori. Cu dragoste specială, Vă salut, transmițându-vă binecuvântarea Bisericii Constantinopolului”

(http://fanarion.blogspot.gr/2013/05/blog-post_16.html).

☒ Salutul Preafericitului Patriarh Ecumenic Bartolomeu, Ierusalim, 2014

✗ „Datorită, în primul rând, slăbiciunii ome-nești, precum și înțelegerii limitate a minții umane, odată cu scurgerea timpului Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească... s-a fragmentat, ducând la apariția a diferite Biserici și grupări... Bisericile locale au fost conduse, astfel, spre pierderea unității de credință și spre izolare...

De aceea, Preafericirea Sa Papa și Noi suntem chemați azi să «deschidem noi căi»... pentru continuarea noi traiectorii, aceea întru împlinirea Voinii lui Dumnezeu, adică a unității Bisericii”

(<http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=1914&tla=gr>).

☒ Sfânta Comunitate, 1994

✓ „Și față de romano-catolici, precum și față de întreaga lume, pentru care Ortodoxia cea nepătată constituie speranța cea mai de pe urmă, avem obligația de a nu accepta niciodată uniatismul și nici de a numi Biserica Romano-Catolică drept «Biserică soră»” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1067 din 18.03.1994).

☒ Sfânta Comunitate, 1995

✓ „Cum e posibil să fim Biserici surori, din moment ce între noi există diferențe dogmatice și de vreme ce nu între noi nu există comuniune mistică? Este vorba, aici, de o situație contradictorie, nemăiîntâlnită în istoria Bisericii, al cărei scop nu poate fi înțeles. Suntem obligați, așadar, conform conștiinței noastre să declarăm că nu acceptăm teoria înșelătoare referitoare la Bisericile surori” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1154 din 22.12.1995).

☒ Sfânta Comunitate, 2001

✓ „Poporul ortodox nu va accepta niciodată

Rugăciune comună a Î.P.S. Arsenie, Mitropolit al Austriei, cu papistași și protestanți, pentru membrii Parlamentului de la Viena, în data de 27 aprilie 2014.

teoria celor «doi plămâni», respectiv papalitate și Ortodoxie, cu ajutorul cărora respiră Europa. Dacă aceasta va fi acceptată, înseamnă că papalitatea va fi recunoscută ca fiind un plămân sănătos, respectiv drept Biserică adevărată și ortodoxă a lui Hristos, sau că vom accepta axiologia, greșită din punct de vedere dogmatic, a ramurilor, care tăgăduiește credința noastră conform căreia doar Biserica Ortodoxă este cea adevărată a lui Hristos, cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească” („Salut de sprijin al Sfintei Obști a Sfântului Munte Athos în fața adunării poporului de la Atena”, 04.05.2001, revista „Vegheați”, vol. IX din 27 mai 2001, p. 24-25).

În anul 1993, la Balamand, odată cu textul Comisiei Mixte pentru dialog teologic cu romano-catolicii a fost reconsiderat oficial și principiul de bază al Bisericii și al Sfinților noștri Apostoli, conform căruia ereticii nu dețin Sfinte Taine valabile și nici har sfânt și succesiune apostolică. Au fost călcate, astfel, în picioare, principii de bază ale învățaturii ortodoxe, fiind acceptate unele dintre cele mai mari rătăcirii ale papalității.

După cum remarcă Î.P.S. Ieroteu, Mitropolit de Nafpaktos: „Diferența de bază dintre Biserica Ortodoxă și papalitate constă în învățătura despre ființa și lumina necreată a lui Dumnezeu. În timp ce ortodocșii mărturisim că Dumnezeu este ființă și totodată energie necreată, și că, prin intermediul energiei Sale necreate, acesta se află în comuniune cu creația și cu omul, papistașii susțin că, la Dumnezeu, ființa necreată se confundă cu energia Sa (actus purus) și că Dumnezeu comunică cu creația și cu omul prin intermediul energiilor Sale create. Mai precis, papistașii susțin că în Dumnezeu există și energii create. Drept urmare, Harul lui Dumnezeu, cu ajutorul căruia omul se sfințește, este considerat energie creată.

În acest fel, însă, omul nu se poate sfinți. Din această învățătură a papistașilor decurge și cea referitoare la purcederea Sfântului Duh de la Tatăl și de la Fiul, cea a purgatoriului, a primatului papal etc.” (revista „Intervenția”, vol. 63, aprilie 2001).

Și preacuviosul părinte Gheorghe Kapsanis arată: „Până în ziua de azi, occidentalii consideră harul sfânt, energia lui Dumnezeu, ca fiind creat. Din păcate, și aceasta este una din numeroasele diferențe dintre noi și ei, care trebuie luată serios în considerare în cadrul Dialogului teologic cu roma-

no-catolicii. Nu doar Filioque, primatul și infailibilitatea papei se regăsesc între diferențele de bază dintre Biserica Ortodoxă și cea Romano-Catolică, ci și cele expuse mai sus. Dacă romano-catolicii nu acceptă adevărul că harul lui Dumnezeu este necreat, nu ne putem uni cu ei, fie și dacă vor accepta toate celelalte. Pentru că cine va realiza unirea, din moment ce Sfântul Har este energie creată și nu necreată a Preasfântului Duh?” (vezi arhim. Gheorghe Kapsanis, egumenul Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, *Îndumnezeirea ca scop al vieții omului*, editura Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, Sfântul Munte Athos, 2007, p. 41).

În cadrul Dialogului, reconsiderarea învățaturii ortodoxe este dictată, și de această dată, de hotărârile Conciliului II Vatican, în baza cărora acest dialog bilateral dintre ortodocși și romano-catolici a fost organizat, început și continuat până în zilele noastre. Acest lucru este recunoscut chiar în cuprinsul textului de la Balamand: „Într-adevăr, în special după Conferințele Panorotodoxe și după Conciliul II Vatican, redescoperirea și revalorificarea, atât de către ortodocși, cât și de către ro-mano-

catolici, a Bisericii ca și comuniune, a schimbat complet perspectiva și, prin urmare, și atitudinea acestora” (revista „Vizita”, vol. 496/1993).

Desigur, hotărârile panortodoxe au fost mult diferite față de cum sunt ele descrise în textul de la Balamand, acestea fiind călcate în picioare cu ocazia întrunirii Comisiei Mixte unde, de altfel, accesul multora dintre Bisericile Ortodoxe a fost refuzat. În Sinaxele panortodoxe se sublinia faptul că nu trebuie scăpate din vedere diferențele de bază referitoare la credință și întâietate. De asemenea, în text se arăta, în mod categoric, necesitatea încetării tacticii jalnice a prozelitismului și a uniaticismului. Toate acestea au fost, însă, nesocotite la Balamand, în cele din urmă fiind impuse punctele de vedere ale Conciliului II Vatican. De atunci și până astăzi, hotărârile de la Balamand au fost impuse în cadrul *Dialogului*, fiind susținute și de Patriarhul Ecumenic și de către reprezentanții Bisericilor participante.

Patriarhul Ecumenic Atenagora

✉ Scrisoare adresată Papei Paul al VI-lea,

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu semnând „Declarația comună” cu Papa Francisc, Ierusalim, 25 mai 2014

1971

✘ „Ne-am unit întru dragostea față de oameni și asupra noastră s-a pogorât Harul Sfânt, cel al mărturisirii armonioase a credinței în Hristos, binecuvântați fiind de acum să urcăm laolaltă spre altarul sacrificiului, pe care Domnul, prin suferință, l-a făcut să pară neînsemnat, pentru a ne împărtăși împreună și pe deplin din același Sfânt Trup și Sânge ale Acestuia, drept pentru care nu vom ezita să ne mărturisim reciproc preoția apostolică și valabilitatea Sfintei Taine a Împărtășaniei” (vezi „Răspunsul Patriarhului Ecumenic Atenagora, datat 21.03.1971, la scrisoarea Papei Paul al VI-lea”, în volumul „Dragoste”, Vatican - Fanar, 1958-1970, p. 620).

☑ Sfânta Comunitate, 1971

✓ „...Cum poate Sfințenia Voastră să susțină că nu există niciun obstacol pentru împărtășirea din același Sfânt Potir cu papistașii?” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 143 din 01.07.1971).

Patriarhul Ecumenic Dimitrie

☑ Sfânta Comunitate, 1988

✓ „...Am expus, amănușit și argumentat din punct de vedere teologic, părerea Sfântului Munte Athos despre romano-catolici, cei care neagă valabilitatea și existența Sfântului Har în Sfintele Taine și, prin urmare, și existența Sfintei Treimi, precum și ecleziologia ortodoxă a primelor trei secole... Romano-catolicii sunt privați și de succesiunea apostolică, pentru că aceasta nu constă doar în pomenirea, în ordine descrescătoare, a episcopilor până la Sfinții Apostoli, ci constituie o dovadă a păstrării neschimbate și nestrămutate a credinței apostolice pe care, însă, romano-catolicii au pervertit-o în dogmele sale de bază... Romano-catolicii sunt schismatici și eretici, nu dețin Sfinte Taine valabile și nici Har Sfânt” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 772 din 15.01.1988).

☒ Comisia Mixtă pentru Dialog, Balamand, 1993

✘ „Ambele părți recunosc că cele încredinșate de Hristos Bisericii Sale, respectiv mărturisirea credinței apostolice, participarea la aceleași Sfinte Taine și, înainte de toate, o singură preoție întru săvârșirea sacrificiului euharistic unic, adică succesiunea apostolică a episcopilor, nu pot fi

considerate proprietate doar a uneia dintre Bisericile noastre. În acest sens, este evident că orice rebotezare este exclusă” (revista „Vizita”, nr. 496/1993).

Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu

☒ Declarație comună a Papei Ioan Paul al II-lea - Patriarh Ecumenic Bartolomeu, 1995

✘ „Îi îndemnăm pe credincioșii noștri, catolici și ortodocși deopotrivă, să se întâlnească întru duhul înfrățirii, cel ce porcede din Sfântul Botez și din participarea la viața mistică” („Declarație comună a Patriarhului Ecumenic - Papă din data de 29.06.1995”, paragraf 4, revista „Vizita”, nr. 496/1993).

„Prin Taina Sfântului Botez și a Mirungerii ați primit harurile Sfântului Duh, purtând de acum în sufletele și pe frunțile voastre însemnele Împărăției lui Dumnezeu...” (revista „Vizita”, nr. 520 din 31.07.1995, p. 6).

☑ Sfânta Comunitate, 1994

✓ „Filioque, primatul papal, infailibilitatea papei, purgatoriul, crinul alb, harul creat constituie mărturie apostolică? Atunci cum se poate ca noi, ortodocșii, să le recunoaștem romano-catolicilor «apostolicitatea» credinței și a mărturisirii? Sunt sau nu sunt ereziile aceste devieri teologice grave ale Romei? Dacă sunt, pentru că așa au fost caracterizate de Sinoadele Ortodoxe și de către Sfinții Părinți, oare nu atrag după ele, în cazul acestor eterodocși și eretici, nulitatea «tainelor» și a «succesiunii apostolice»?

Este, oare, posibil să existe deplinătatea harului, acolo unde nu există deplinătatea adevărului? Este, cumva, posibil să facem distincție între Hristos cel adevărat și Hristos al Sfintelor Taine și al succeșiunii apostolice? Datorită romano-catolicilor și a lumii întregi, pentru care Ortodoxia cea nepătată constituie speranța cea de pe urmă, ne vedem obligați să nu acceptăm vreodată uniatismul, să nu numim Biserica Romano-Catolică drept «Biserică soră» și pe papa drept episcop canonic al Romei, și să nu recunoaștem «Biserica Romei» ca având succeșiune apostolică, preoție și

Sfinte Taine canonice, inainte ca aceasta să se dezică clar de Filioque, de infailibilitate, de primat, de harul creat și de toate celelalte greșeli dogmatice, pe care niciodată nu le vom considera neînsemnate sau teologhisiri, ci de-vieri care schimbă iremediabil caracterul teantropic al Bisericii, constituind blasfemie” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1067 din 18.03.1994).

☑ **Sfânta Comunitate, 1995**

✓ „Sfântul Botez al Bisericii Ortodoxe este echivalat cu cel al romano-catolicilor; aflați în erezie, iar cele două Biserici sunt considerate Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească. Este vorba, aici, de o evidentă eclesiologie fără fond, care nu exprimă conștiința de sine a ortodocșilor, așa cum au formulat-o Sinoadele Ecumenice de la Constantinopol...” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1154 din 22.12.1995).

Stânga:
Patriarhul
Ecumenic
Bartolomeu și
Papa Francisc
închinându-se la
Sfânta
Evanghelie
purată, pe rând,
de clerul ortodox
și de cel papal

Dreapta:
Patriarhul
Ecumenic
Bartolomeu
binecuvântând,
alături de Papa
Francisc, pe cei
prezenți la
rugăciunea
comună de la
Biserica
„Învierii” din
Ierusalim, în
data de 25 mai
2014.

Suferindă Biserica Ortodoxă, conform spuselor Papei Francisc

In vederea vizitei Papei Francisc la Fanar, Vaticanul s-a grăbit să lămurească, încă o dată, rolul său de suveran în *Dialogul* cu ortodocșii. În fața unui auditoriu variat, cu ocazia unei cateheze în Piața „Sfântul Petru” și în prezența a mii de credincioși, în data de 5 noiembrie 2014 Papa a caracterizat Biserica Ortodoxă ca fiind una „suferindă”, pentru simplul motiv că nu se află în comuniune cu romano-catolicii. Mai precis, Papa a declarat că „Nu există Biserică sănătoasă, din moment ce credincioșii, clericii și diaconii ei nu sunt uniți în jurul aceluiași episcop. Biserica care nu este unită în jurul episcopului său, este o Biserică suferindă. Iisus și-a dorit această unitate a tuturor

credincioșilor în jurul episcopului. La fel și în ceea ce-i privește pe preoți și pe diaconi. Toți au datoria să știe că episcopul constituie legătura vizibilă a fiecăruia cu Biserica, și a Bisericii cu Sfinții Apostoli și cu celelalte comunități, care de asemenea sunt unite în jurul episcopilor lor și cu Papa, într-o singură și unică (unique) Biserică, care este cea Romano-Catolică, Sfânta Mamă Biserică Ierarhică” (G. Papathanasopoulos, „Declarație provocatoare a Papei: «Suferindă Biserica Ortodoxă»”, 07.11.2014, <http://www.agioritikovima.gr/batikano/item/47004>).

Îmbrățișare liturgică a Patriarhului Ecumenic Bartolomeu în timpul Liturghiei „papale”, cu ocazia întronizării Papei Francisc de la Vatican, 19 martie 2013.

De altfel, nu este pentru prima oară când Vaticanul recurge la demonstrații de forță față de ortodocși și la impunerea, în cadrul *Dialogului*, a unor hotărâri deja luate. Și în directiva emisă de Vatican, din iulie 2007, erau cuprinse „Răspunsuri” în care Papa Benedict al XVI-lea caracteriza drept „deficiente” Bisericile Ortodoxe locale, pe motiv că acestea nu au comuniune cu succesorul Sfântului Apostol Petru! Conform „Directivei”, adevărata Biserică a lui Hristos este doar cea Romano-Catolică.

După cum observă precuviosul părinte Gheorghe Kapsanis: „Demn de remarcat este faptul că «Directivea» a fost emisă cu puține luni înainte de Conferința de la Ravenna, ceea ce, după aprecierea noastră, înseamnă că Vaticanul a trasat o linie de demarcație care trebuia urmată în cadrul *Dialogului*. Iar linia aceasta nu este alta decât ecumenismul latino-centrist, așa cum acesta a fost definit la Conciliul II Vatican. Chestiunea este semnalată, însă, și de P.S. Athanasie Jevcic, Episcop al fostului Zahum și Herțegonivei: «Textul acesta [„Răspunsurile”] scoate la iveală insistența Papei Racinger de a arăta adevărata față a ecumenismului romano-catolic care, în realitate, nu este cel despre care vorbește, ci cel în care crede și pe care îl pune în practică»” (vezi arhim. **Gheorghiu**, egu-

men al Sfintei Mănăstiri „Grigoriu”, Sfântul Munte Athos, *Textul de la Ravenna și primatul papal*, Sfântul Munte Athos, 30 decembrie 2007).

Îngrijorarea profundă față de respectiva „Directivă” papală își exprima, în acea perioadă, și Sfântul Sinod al Bisericii Greciei, în fața copreședintelui ortodox al Comisiei Mixte pentru Dialog, Î.P.S. Ioan, Mitropolit al Pergamului, printr-o scri-soare trimisă acestuia în octombrie 2007

(http://www.ecclesia.gr/-greek/holysynod/epistoles.asp?archive=yes&what_sub=epistoli&etos=2007&id=963).

De-a lungul timpului, tactica Vaticanului a rămas, însă, aceeași, fiind exprimată și de noul papă, în declarațiile făcute înainte de vizita sa la Fanar. Este incontestabil faptul că Papa s-a deplasat la Fanar în calitate de suveran pontif, de exponent exclusiv al conștiinței ecleziastice adevărate și de doctor al bolnavilor și al suferinzilor din punct de vedere ecleziologic, adică al ortodocșilor. Luând în considerare toate acestea, se naște, într-adevăr, întrebarea firească și nedumerirea referitor la declarația recentă a Patriarhului Ecumenic, cel care așteaptă din partea Papei „continuarea pașilor curajoși și a încercărilor de reunificare a Bisericilor, așa cum a procedat încă de la alegerea sa ca întâi-stătător al

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu rugându-se împreună cu Papa Benedict în timpul „Liturghiei” papale de la Constantinopol, din anul 2006

Bisericii Romano-Catolice”.

Declarația aceasta, așa cum a fost preluată de mijloacele de informare în masă, a fost publicată în data de 12 noiembrie 2014, în ziarul austriac „Kurier”, chiar în timpul vizitei Patriarhului Ecumenic la Viena:

*„În comparație cu Schisma din 1054, domnul Bartolomeu a subliniat că refacerea unității și reunificarea Bisericii **constituie un deziderat major al epocii noastre**, cu trimitere la primii pași făcuți în această direcție, cu 50 de ani în urmă, de Papa Paul al VI-lea și de Patriarhul Ecumenic Atenagora, Dialogul teologic oficial dintre Biserici ajutând la eliminarea neînțelegerilor și a divergențelor.*

De asemenea, acesta a făcut referire la întrevederea avută, în luna mai a anului trecut, la Ierusalim, cu Papa Francisc, precum și la schimbul de vizite anual, de acum consacrat, între reprezentanții ai celor două Biserici, respectiv la Roma, cu ocazia sărbătoririi Sfinților Apostoli Petru și Pavel, și la Constantinopol, cu ocazia sărbătoririi Sfântului Apostol Andrei, unde anul acesta este invitat (începând cu 29 noiembrie) și Papa Francisc. Totodată, de mare ajutor a considerat Patriarhul Ecumenic

legăturile cu Fundația „Pro Oriente”, care promovează atât contactele teologice, cât și pe cele personale.

*Din partea Papei Francisc, Patriarhul Ecumenic așteaptă, după cum a subliniat, **continuarea pașilor curajoși și a eforturilor în direcția unirii Bisericilor, așa cum a făcut încă din momentul alegerii sale ca întâistătător al Bisericii Romano-Catolice”***

(http://fanarion.blogspot.gr/2014/11/blog-post_95.html).

Și, pe drept, orice om de bună credință se întreabă care sunt acei „pași” pe care domnul Bartolomeu constată că i-a făcut Papa „în direcția reunificării Bisericilor”? Să fie, oare, „pași curajoși”, caracterizările făcute de Papă la adresa ortodocșilor și a Bisericii suferinde a acestora? Ne este greu, într-adevăr, să înțelegem și să continuăm, în această logică de compromis, conform căreia ne prefacem că nu vedem și deformăm intenționat toate provocările și pretențiile Vaticanului, prezentându-le drept „**eforturi în direcția reunificării Bisericilor**”!

Diferențe dintre Ortodoxie și papalitate

Fragment din Scrisoarea Î.P.S. Serafim, Mitropolit al Pireului, adresată Preafericitului Patriarh Ecumenic Bartolomeu
(nr. înreg. 722/27.06.2013)

Cum este posibil ca dumneavoastră, Preafericite, conducător spiritual al Bisericii Ortodoxe, să vă consultați cu papalitatea, cea care refuză să se căiască și care nu se dezice de nenumăratele erezii ale sale și nu arată că ar regreta ceva? Nu cumva ereziile nu ne mai sperie, nu ne mai temem de ele? Dintre acestea, amintim:

- 1) Ființa și structura de stat a Vaticanului, cu ministere, miniștri și bănci,
- 2) Adaosul „Filioque” (purcederea Duhului Sfânt și de la Fiul),
- 3) Harul creat (grația),
- 4) Primatul papal,
- 5) Deținerea puterii, atât lumești, cât și spirituale, de către papă,
- 6) Infailibilitatea papei,
- 7) Teoriile referitoare la judecătorul de pe urmă al Bisericii, la autenticitatea, calitatea de suveran, chemarea, lipsa de păcat și arhieria papei,
- 8) Sfântul Botez prin „stropire”,
- 9) Pâinea nedospită (azima),
- 10) Substanțialitatea, respectiv prefacerea pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos în baza cuvintelor de început și nu odată cu invocarea Sfântului Duh, și teoria denaturării,
- 11) Oprirea laicilor de la împărtășirea cu Sângele și cu Trupul lui Hristos și împărășirea acestora doar cu Trupul,
- 12) Privarea pruncilor de Sfânta Împăr-tășanie,
- 13) Cultul Maicii Domnului,
- 14) Neprihănită zămislire sau imaculata concepție și sarcina după trup a Maicii Domnului,
- 15) Purgatoriul,
- 16) Indulgențele papale,

- 17) Meritele lui Hristos,
 - 18) Tezaurul de merite ale Sfinților,
 - 19) Zelul lucrării omului,
 - 20) Cinstirea statuilor și, în general, a picturii religioase, în opoziție cu hagiografia ortodoxă,
 - 21) Celibatul clerului,
 - 22) Recunoașterea ca sfinți a celor martirizați pentru credință (vezi Stepanic)
 - 23) Teoria referitoare la contestarea și satisfacerea judecății dumnezeiești, urmare a păcatului strămoșesc și, în general, spiritul judecătoresc de care este stăpânită papalitatea,
 - 24) Respingerea Sfintei Tradiții și valorificarea acesteia ca organ al puterii papale didactice (Sfânta Tradiție este papa),
 - 25) Punctul de vedere conform căruia infailibilul papă este unicul păstrător, arbitru și hermeneut al Sfintei Apocalipse,
 - 26) Dreptatea strămoșească, dar supranatural al Sfântului Har adăugat „*in mod accidental chipului*” și înțeleasă în cadru autonom și static,
 - 27) Pierderea dreptății originare și păstrarea nevătămată și neîntinată a chipului,
 - 28) „Biserica suferindă”, alcătuită din credincioși aflați în purgatoriu,
 - 29) Respingerea principiului egalității între episcopi,
 - 30) Sistemul de conducere centralizat și absolutist, avându-l ca suveran pe papă, care a dus la apariția papo-centrismului,
 - 31) Tagmele monahale și caracterul social de organizare a monahismului,
 - 32) Caracterul impersonal și formal al Tainei Sfintei Spovedanii,
 - 33) Uniatismul blestemat, cal troian al papalității”.
- (<http://www.impantokratoros.gr/B301F3Do.el.e.spx>)

b) Dialogul în cadrul Consiliului Mondial al „Bisericilor”

Odată cu scurgerea a mai mult de 60 de ani de la înființarea Consiliului Mondial al Bisericilor, este cert faptul că participarea ortodocșilor la acesta se bazează pe modele întru totul străine și opuse ecleziologiei ortodoxe și învățaturii Sfinților Părinți ai Bisericii noastre. Dintotdeauna Sfinții Părinți au avut conștiința de sine profundă și absolută referitor la faptul că Biserica Ortodoxă este Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească, nedespărțită de Hristos și chivot unic al adevărului și al mântuirii.

În mod contrar, însă, în sânurile Consiliului Mondial al Bisericilor preponderente se dovedesc a fi și, din păcate, chiar sunt acceptate, și de către

ortodocși, puncte de vedere și teorii total greșite și întru totul antiortodoxe, precum „teoria ramurilor”, a „Bisericilor surori”, a „teologiei baptismale”, a „unității în diversitate”, a „Bisericii divizate”, a „teologiei sociale”, „politice”, „eliberatoare”, „revelatoare”, „cuprinzătoare” sau cea „postpatristică” ș.a.

Este vorba, aici, de bine-cunoscutul nouă sincretism de credințe, teorii, filosofii și teologii mai vechi și mai noi, dezvoltat în incubatorul credințelor eretice ale Consiliului Mondial al Bisericilor și ale ecumenismului, despre produsele laicizării, ale raționalismului și ale devierii de la credința adevărată și învățătura ortodoxă.

Imagine din timpul celei de-a X-a Ședințe a Consiliului Mondial al „Bisericilor”, Busan, 30 octombrie - 10 noiembrie 2013.

Ultimele întruniri importante ale Consiliului Mondial al Bisericii

Sedința a IX-a a Consiliului Mondial al Bisericii de la Porto Alegre, 2006

In cadrul celei de-a IX-a Conferințe a Consiliului Mondial al Bisericii, ținută la Porto Alegre, Brazilia - cu participarea tuturor reprezentanților ortodocșilor - s-a procedat la reconsiderarea totală a ecleziologiei ortodoxe.

„Textul despre ecleziologie: *Chemați să devenim o singură Biserică*” (“Text on ecclesiology: *Called to be One Church*”), elaborat în cadrul „Comisiei pentru Credință și Ordine” la cererea Comisiei Centrale a Consiliului Mondial al Bisericii, ca invitație adresată „bisericii-membre”, constituie o provocare uriașă la adresa conștiinței ecleziologice ortodoxe.

Niciodată altcândva în trecutul său, Biserica nu

și-a mai pierdut conștiința de sine referitoare la caracterul de „*Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică*”, nu a mai fost supusă unor astfel de relativizări și logici de echilibrare și de majoritate și nu a mai fost limitată la lipsa de importanță a notelor de subsol, așa cum s-a procedat în textul celei de-a X-a Adunări Generale a Consiliului Mondial al Bisericii de la Porto Alegre, acolo unde ortodocșii au căzut de acord asupra faptului că „*Fiecare Biserică (n.n. participantă la Consiliul Mondial al Bisericii) este sobornicească și nu doar în parte, este sobornicească, însă nu în deplinătatea ei și își împlinește sobornicitatea ori de câte ori se află în comuniune cu celelalte Biserici*” (!) (vezi „Textul despre ecleziologie”, paragraf 6, Porto Alegre, februarie 2006).

La cea de-a IX-a Adunare Generală a Consiliului Mondial al Bisericii de la Porto Alegre, Brazilia, Patriarhia Ecumenică a fost reprezentată de Î.P.S. Metodie, Mitropolit de Thyateiron. Informați fiind de lucrurile lipsite de sfințenie care s-au întâmplat acolo, părinții athoniți i-au interzis acestuia accesul pe Sfântul Munte Athos. Vezi articolul aferent publicat în ziarul „Presa ortodoxă”, nr. 721, din data de 28 noiembrie 1986.

Î.P.S. Metodie, Mitropolit de Thyateiron, persona non grata la Sfântul Munte Athos

„Conform informațiilor pe care le deținem, de altfel pe deplin confirmate, Sfânta Obște l-a informat pe Î.P.S. Metodie, Mitropolit de Thyateiron, aflat la Salonic, referitor la mult așteptata sa deplasare la Sfântul Munte Athos și de întâmpinarea sa acolo cu toate onorurile, așa cum îi place, pe la diferite Sfinte Mănăstiri, că este persona non grata. Mai mult decât atât, Î.P.S. Metodie i s-a atras atenția că nu i se poate garanta securitatea și integritatea, așa cum probabil s-ar fi așteptat. Cauza principală a dizgrației sporite față de persoana ierarhului o constituie prezența și participarea acestuia la rugăciunea oficiată, sub comanda papei și cu participarea reprezentanților a diferite religii, pentru... pace. După cum e cunoscut, în cadrul evenimentului amintit, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, Î.P.S. Metodie, Mitropolit de Thyateiron, șezând netulburat de-a dreapta papei, a luat parte, în mod activ și de bunăvoie, la rugăciunea în cauză. Astfel, acesta plătește acum urmările nesăbuiței sale, primind lecția ce i se cuvine. În sfârșit, iată, într-o epocă a indiferenței față de orice fel de încălcare a legii, și un caz în care se lasă cu urmări”.

Niciodată altcândva în trecutul său, Biserica Ortodoxă nu s-a mai sabotat pe sine atât de mult încât să se considere egală cu fel de fel de dogme protestante participante la Consiliul Mondial al Bisericilor legalizând, prin toleranța afișată, devieri eclesiologice și morale inadmisibile, precum hirotonia femeilor, oficierea căsătoriilor între homosexuali ș.a.

Niciodată altcândva în trecutul său Patriarhia Ecumenică nu a mai pus la îndoială claritatea absolută a dogmelor de credință și nu a mai considerat rătăcirile eretice doar o „varietate a expresiei teologice”, și nici diferitele devieri de la comportamentul social și moral firesc ale comunităților protestante drept „chestiuni de viziune ale unor aparținători la tradiții eclesiastice și teologice diferite, ale unor Biserici având fiecare un mod diferit de lecturare și interpretare a Sfintei Scripturi, precum și concepții diferite asupra chestiunilor morale și socio-politice” (!) (vezi revista „Vizita”, nr. 685/2008, p. 22-29).

Niciodată în trecutul său Biserica nu a mai considerat că și-a pierdut mărturisirea față de lume și că, pentru regăsirea acesteia, îi este necesară „reunificarea cu Bisericile divizate”.

Cea de-a X-a Adunare a Consiliului Mondial al Bisericilor de la Busan, 2013

Victoria absolută a eclesiologiei protestante în cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor și nesocotirea, chiar și a sensurilor de bază ale eclesiologiei ortodoxe, a continuat și în cadrul celei de-a X-a Adunări Generale ce a avut loc în urmă cu mai bine de un an la Busan, Coreea de Sud.

Devierile de la eclesiologia patriastică și concepțiile antiortodoxe în discuție se regăsesc și în comunicatul final al Adunării Generale, intitulat „Declarație pentru unitate” (“Unity statement”) și votat de toți participanții.

Redăm, în continuare, un fragment din comentariul la acest text, extras din scrisoarea expediată Sfântului Sinod al Bisericii Greciei de cinci mitropoliți, mai precis de Î.P.S. **Andrei**, Mitropolit de Driinoupoleos, Pogoniani și Konitsa, de Î.P.S. **Pavel**, Mitropolit de Glyfada, de Î.P.S. **Serafim**, Mitropolit de Kythira, de Î.P.S. **Cosma**, Mitropolit de Aitolia și Akarnania și de Î.P.S. **Ieremia**, Mitropolit de Gortyna și Meğalopoleos. (vezi <http://www.impantokratoros.gr/19889FF5.el.aspx>

„Erorile ecleziolelogice din textul de la Busan”

„Textul oficial amintit, cu titlul «Declarație de unitate» (“Unity Statement”), elaborat de cea de-a X-a Adunare Generală a Consiliului Mondial al Bisericilor, constituie un atac la adresa Ortodoxiei și a Trupului lui Hristos, deoarece admite că:

a) Biserica Ortodoxă, împreună cu celelalte «Biserici», trebuie să-și exprime regretul referitor la divizarea creștinilor [3],

b) În ciuda faptului că este Trup al lui Hristos, Biserica nu presupune, neapărat, omofonie dogmatică, nici măcar referitor la epoca apostolică [4],

c) Unitatea bisericească a lumii creștine este de acum vizibilă, sperându-se la unitatea vizibilă a unei singure Biserici [5],

d) Rugăciunea Domnului nostru Iisus Hristos, „Ca toți să fie una”, nu s-a împlinit deocamdată, sarcina aceasta revenindu-ne celor din prezent [6],

e) Biserica are șansa de a se îmbogăți și de a valorifica charismele eterodocșilor [7],

f) Suntem răspunzători în fața lui Dumnezeu dacă nu lucrăm neîncetat în direcția unității creștine, spre folosul buneii mărturisiri dinafară [8],

g) „Dumnezeu ne surprinde mereu” și Biserica avansează întru cunoașterea voinței divine, de fapt o formulare intenționat întortocheată [9],

h) Trebuie găsite noi moduri de abordare a disensiunilor de factură teologică [10] și

i) Unitatea Bisericii este condiționată de unitatea omenirii și a creației [11].

Dincolo de orice altceva, punctul (i) are o orientare ecologică pur necreștină, vorbind despre mult așteptata restaurare lumească a creației, despre bunăstarea pământeană a omenirii și despre responsabilitatea omului în această direcție [12].

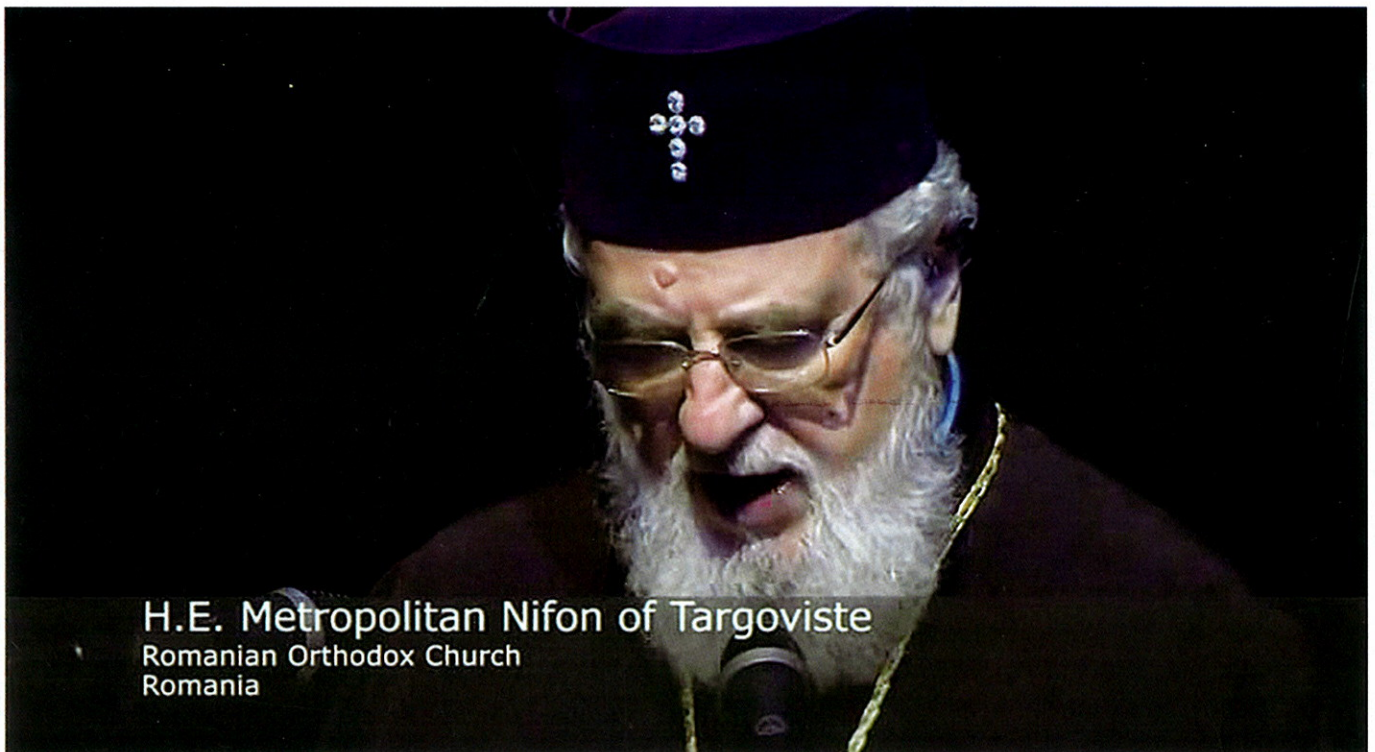
De asemenea, la punctul (j) se vorbește despre colaborarea dintre creștini și cei de alte religii sau ateï, tocmai în direcția acestei bunăstări pământene [13]!

Deloc surprinzător, în text a fost inclus chiar și cunoscutul termenul «holistic», de proveniență monistică, cu care este caracterizată apostolicitatea Bisericii (“holistic mission-evangelism” [14]). Loc de interpretări lasă textul și în ceea ce privește acceptarea, din punct de vedere bisericesc, a concepțiilor «periferice» de viață, fără însă a se mai pomeni ceva despre păcat și pocăință. Acceptarea acestor concepții avea să reiasă din formularea finală a comunicatului Adunării Generale de la Busan, mai preci din atitudinea pozitivă față de homosexualitate [15]”.

Cardinalului i-a fost interzis accesul pe Sfântul Munte Athos (în ciuda recomandărilor Patriarhului Ecumenic)

„Sinaxa Dublă Ordinară a reprezentanților mănăstirilor aghiorite, un singur trup, alcătuită din patruzeci de membri, a interzis săptămâna trecută Cardinalului Hugo Polleti accesul, împreună cu alți treizeci de clerici latini, pe Sfântul Munte Athos. Cardinalul Polleti este responsabil al clerului și al fundațiilor din Roma. Printr-o scrisoare adresată Sfintei Obști, Patriarhia Ecumenică, căreia Cardinalul i se adresa-se, recomanda părinților aghioriti să îl accepte cu curtoazie și să îl găzduiască. Sfânta Obște, însă, a hotărât să nu-l primească în nicio mănăstire a Sfântului Munte. Între timp, cu o barcă închiriată, Cardinalul a ajuns totuși la Sfântul Munte, acolo unde autoritățile aghiorite i-au făcut cunoscut că este considerat persona non grata” (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 522 din 17 septembrie 1982, prima pagină).

H.E. Metropolitan Nifon of Targoviste
Romanian Orthodox Church
Romania

Instantaneu de la cea de-a X-a Adunare Generală a Consiliului Mondial al „Bisericilor” de la Busan, Coreea de Sud, cu Î.P.S. Nifon, Mitropolit al Târgoviștei, în momentul în care declară, printre altele, că unitatea Bisericii s-a pierdut!... Î.P.S. Nifon a fost reales ca membru în Consiliul de Conducere al Comisiei Centrale a Consiliului Mondial al „Bisericilor” pentru următorii opt ani.

Declarația Î.P.S. Nifon, Mitropolit al Târgoviștei

Nespus de oficială a fost, în încheierea prezenței ortodoxe la Adunarea de la Busan, cuvântarea Î.P.S. Nifon, Mitropolit al Târgoviștei și reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române (vezi act adițional C), cel care constată că:

(1) Unitatea Bisericii s-a pierdut și, în forma sa actuală, din moment ce este divizată, Biserica este deficitară din punct de vedere al Sfintelor Taine [16],

(2) Nu mai putem cunoaște care dintre Bisericile creștine este succesoarea Bisericii Primare a Ieru-salimului [17] și

(3) Toți oamenii sunt frați întru Hristos, Sfântul Botez creștin constituind doar o etapă superioară, mistică în cadrul rudeniei spirituale existente între aceștia [18].

Totodată, Î.P.S. Nifon, Mitropolit al Târgoviștei (4) a tăcut, ascunzând faptul că, în cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor, ecleziologia ortodoxă a fost călcată în picioare, preferând doar să sublinieze grija Consiliului pentru «valorile morale tradiționale», cum ar fi, de exemplu, «valoarea inestimabilă a familiei creștine» [19]” (<http://www.impantokratoros.gr/198B9FF5.el.asp> x).

Teorii antiortodoxe în cadrul Consiliului Mondial al „Bisericilor”

Este evident faptul că, de acum, devierea ecleziologică de la credința ortodoxă adevărată a devenit realitate, constituind o alegere conștientă a conducerii noastre bisericești și fiind acceptată cu evlavie, neabătut și în ritm alert. Cu ajutorul unor neoterisme tot mai grave și mai îndepărtate de la învățătura ortodoxă și apelându-se la o tactică nemaîntâlnită și inedită pentru dialogul și relațiile cu ereticii, devierea ecleziologică se implementează hotărât, metodic și cu pași din ce în ce mai mari. Un exemplu incontestabil îl constituie, în acest sens, combinarea învățăturii de credință ortodoxă cu nenumărate mărturisiri eretice, în paralel cu implementarea unei tactici de bătaie în retragere și de acceptare a concepțiilor și teoriilor mincinoase.

Teoria vlăstarelor, a Bisericii divizate și a diversității

De origine protestantă, „teoria vlăstarelor” este strâns legată de concepția protestanților referitoare la „Biserica nevăzută”, conform căreia Biserica nevăzută este trunchiul copacului, iar diferitele biserici văzute reprezintă vlăstarele acesteia. Evident, este vorba aici de o teorie eretică care anulează, în totalitate, sensul de „Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească Biserică”, așa cum este Biserica Ortodoxă.

Dimitrie Tselengidis, profesor de Dogmatică al Facultății de Teologie din cadrul Universității „Aristotel” din Grecia ne oferă o definiție clară și completă a acestei teorii:

„Când vorbim despre «teoria vlăstarelor», ne referim la teoria protestantă despre identitatea Bi-

sericii. Conform protestanților, Biserica este comunitatea nevăzută a sfinților, pe când bisericile istorico-empirice, de diferite dogme, ființează legal și egal, ca vlăstare ale aceluiași trunchi al Bisericii nevăzute. Biserica nevăzută este acea biserică care mărturisește Simbolul de credință. Prin urmare, nicio Biserică locală, de orice dogmă, nu poate fi exclusiv acea «Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească». Nicio biserică locală nu poate susține că deține pe deplin adevărul descoperit. Biserica cea Una, a lui Hristos, este suma tuturor membrilor din care este alcătuită, respectiv a tuturor Bisericilor locale, de toate credințele, oricât de mult s-ar deosebi acestea între ele din punct de vedere dogmatic, lucru total inacceptabil din punct de vedere ortodox” (vezi prof. Dimitrie Tselengidis, „Sunt eterodocșii membri ai Bisericii?”, revista „Conștiința”, editura Sfintei Mănăstiri a Marelui Meteor, iunie 2009, p. 82-87).

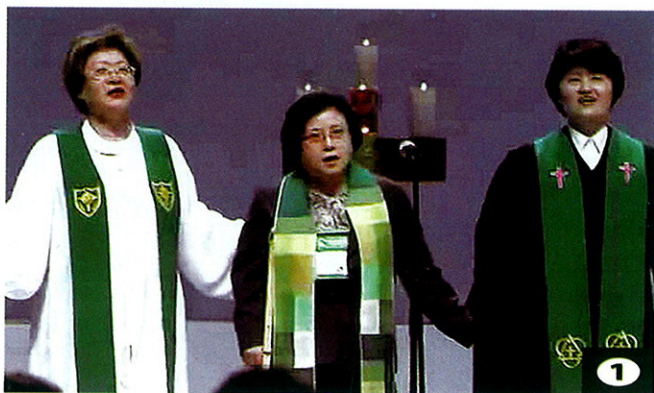
În strânsă legătură cu teoria vlăstarelor se află și cea a „Bisericii divizate”, care vine însă în directă contradicție cu Simbolul de Credință prin care mărturisim „într-Una... Biserică”.

Conform prof. Tselengidis, „din formularea aceasta a Simbolului de Credință reiese că unitatea, ca trăsătură fundamentală a întregului, în cazul de față ca trăsătură a Bisericii cea Una, constituie certitudine a credinței noastre. În conștiința Bisericii, unitatea constituie certitudine ontologică, garantată în mod absolut și incontestabil de capul Bisericii, respectiv de Hristos, prin prezența continuă a Sfântului Duh în interiorul acesteia, încă de la Cincizecime. Ca adevăr dogmatic, unitatea Bisericii exprimă atât conștiința de sine, cât și experiența sfânt-duhovnicească a acesteia. Dacă, însă, Biserica este UNA, conform Simbolului de credință atunci, prin corelaționare ecleziologică și literară, nu pot exista biserici eterodoxe, însă nici biserici-mamă, surori,

Arhimandritul ortodox de origine siriană Iacob Khalil, profesor în cadrul Facultății de Teologie din Balamand (Liban), participând - în calitate de atașat - la „Intrarea” Sfintei Evanghelii, oficiată de tineri și tinere de diferite confesiuni, îmbrăcați în diferite porturi. În continuare, acesta citește cu atenție pericopa evanghelică de pe un ipad pe care îl are asupra sa (vezi Ce-a de-a X-a Adunare a Consiliului Mondial al Bisericilor, Busan, “Sending Prayer”, 10 noiembrie 2013).

fiice sau nepoate. Biserica este cea UNA și neasemuită - și întotdeauna nedespărțită -, aceasta dând naștere membrilor ei în mod tainic, «din apă și din Duh», adică nu naște alte Biserici. Diferitele Biserici (ortodoxe) constituie manifestări în spațiu și timp a Bisericii celei Uneia și neasemuite (vezi, de exemplu, I Cor 1,2). Desigur, Biserica nu poate fi în același timp și UNA și divizată. Pentru că diviziunea înseamnă împărțirea unui întreg în două sau mai multe părți (vezi Dicționar, G. Babiniotis). Prin urmare, a considera Biserica drept divizată vine în contradicție, astăzi, cu formularea clară existentă în Simbolul de Credință ceea ce, conform Hotărârilor Sinoadelor Ecumenice, atrage după sine caterisirea și excomunicarea, în funcție de caz, a aceluia care insistă în acest punct de vedere” (vezi „Scrisoare către Mitropolitul de Messinia”, http://www.impantokratoros.gr/tselengidis_apant_hsh_messhnias.el.aspx).

Acceptarea teoriei protestante a „bisericii divizate” conduce către o serie de alte concepții înșelătoare, precum cea a „diversității” sau a „unității în diversitate” (“unity in diversity”), a „conținutului” și a atâtor altora, produse ale minimalismului dogmatic caracteristic Consiliului Mondial al Bisericilor.

Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu

☒ Cuvântarea Preafericitului Patriarh Ecumenic Bartolomeu cu ocazia celei de-a 60-a aniversări a Consiliului Mondial al Bisericilor

✗ „...Eliberați, așadar, de anchilozele trecutului și hotărâți să ne păstrăm uniți și să lucrăm laolaltă, am inaugurat, cu doi ani în urmă, cu ocazia celei de-a IX-a Adunări de la Porto Alegre, Brazilia, o nouă epocă în viața Consiliului, în baza relațiilor actuale dintre Biserici, precum și a schimbărilor înregistrate, de-a lungul timpului, în

Foto 1. Participanții la conferință, reprezentanți ai „Bisericilor”, în timpul rugăciunii din dimineața zilei de 4 noiembrie 2013 de la Busan.

Foto 2. Citirea Evangheliei după intrarea acesteia - mimare a Intrării Mici din timpul Sfintei Liturghii ortodoxe. Cei ce intră diferă mult între ei...

Foto 3. Participanții la conferință în timpul rugăciunii comune.

Foto 4. Femeie-pastor participantă la conferință, în timpul rugăciunii comune de la Busan.

spațiul ecumenic. Ne bucurăm că inițiativele Consiliului țin cont de viziunea Bisericilor ce activează în cadrul acestuia întru atingerea, prin harul lui Dumnezeu, a unității întru credința în Hristos, în jurul Sfintei Mese Euharistice a Sa...” (revista „Vizita”, nr. 685/2008, p. 22-29).

☒ Text de la Porto Alegre, Brazilia, 2006

X „Sobornicitatea Bisericii exprimă deplinătatea și integritatea vieții întru Hristos, prin mijlocirea Sfântului Duh, în orice epocă și loc. Taina aceasta este experimentată în cadrul fiecărei comunități de credincioși botezați, oriunde este mărturisită și trăită credința apostolică, oriunde este pro-povăduită Sfânta Evanghelie și se săvârșesc Sfintele Taine. Fiecare Biserică este Biserică sobornicească și nu doar parte a acesteia. Fiecare Biserică este o Biserică sobornicească, însă nu în deplinătatea ei [Biserică catolică]. Fiecare Biserică își împlinește sobornicitatea doar dacă se află în comuniune cu alte Biserici. Dăm asigurarea că sobornicitatea Bisericii este exprimată, în cel mai vizibil mod cu putință, ca urmare a participării la Sfânta Euha-ristie, a recunoașterii reciproce și a reconcilierii diaconiei preoțești [a preoției]...”
(<http://users.kef.sch.gr/deka7>).

☒ Text Porto Alegre, Brazilia, 2006

X „...Chiar și acum, când participarea la aceeași Sfântă Euharistie nu este întotdeauna posibilă, Bisericile divizate își mărturisesc, reciproc, prețuirea [mutual accountability] și sobornicitatea, iar când se roagă pentru celelalte, își împart resursele, se ajută între ele la vremuri de răscruce, hotărâsc

Foto 5. Î.P.S. Ambrozie, Mitropolit al Coreei, în timpul rugăciunii comune, prins mână de mână, ca o dovadă a „dragostei” Bisericii Ortodoxe!

Foto 6. Femei-pastor participante la Conferință în calitate de reprezentanți ai „Bisericilor”, la rugăciune din dimineața zilei de 8 noiembrie 2013, de la Busan.

Foto 7. Intrarea icoanei Cincizecimii, dăruită Adunării de Î.P.S. Ambrozie, Mitropolit al Coreei. Sfântul Duh are loc în astfel de sinaxe?

Foto 8. Clerici copti în timpul rugăciunii comune de la Busan.

de comun acord, conlucrează pentru dreptate, reconciliere și pace, apreciază reciproc învățătura primită odată cu Sfânta Taină a Botezului și continuă să dialogheze în vederea reglementării diferendelor dintre ele, refuzând să spună «N-am trebuință de tine» (I Cor 12,21). Unul fără celălalt suntem mai săraci”
(<http://users.kef.sch.gr/deka7>).

Text de la Porto Alegre, Brazilia, 2006

X „Varietatea expresiei evanghelice, a cuvântului și a faptei îmbogățește viața comună. Formele diferite de expresie sunt prezente astăzi în viața și în mărturia diferitelor Biserici. Așa sunt, de exemplu, tradiția sfințeniei la metodiști, dogma răsplăteii pentru credință și al harului la luterani, viața întru Duhul Sfânt la penticostali, primatul în slujba unității în Biserica Romano-Catolică, valoarea intrinsecă în societatea anglicană, dogma îndumnezeirii corelată cu cea a „sinergieii” la ortodocși etc. În ce măsură punctele pe care se pune accentul constituie atitudini contradictorii sau expresie a varietății legitime? Accentul pus pe anumite chestiuni umbrește deplinătatea mesajului Sfintei Evanghelii?”

(<http://users.kef.sch.gr/deka7>).

Text de la Busan, Coreea de Sud, 2013

X „...Certificăm unicitatea comuniunii noastre (“our fellowship”) și perseverența noastră (“conviction”) în a căuta în comun unitatea Bisericii văzute, recunoscători faptului că suntem diferiți între noi și conștienți de nevoia noastră de a crește în comuniune (“grow in communion”)”
(<http://www.impantokratoros.gr/198B9FF5.el.aspx>).

Text de la Busan, Coreea de Sud, 2013

X „Credincioși acestei chemări comune a noastre, vom căuta împreună unitatea văzută într-Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolicească Biserică, de fiecare dată când o mărturisim în jurul unei singure Sfinte Mese a Domnului. Căutând unitatea Bisericii, ne vom deschide propriile persoane, în direcția acceptării darurilor Sfintei Tradiții, pe care le vom oferi unul celuilalt. Vom învăța să-i pomenim, împreună, pe sfinții mărturisitori ai cre-

dinței noastre comune. Vom continua dialogul teologic, aplecându-ne asupra vocilor celor noi și a diferitelor metode de abordare. Vom avea grijă să evităm eventuale urmări nedorite ale acordurilor noastre teologice. Vom lucra mai intens pentru justiție, pace și pentru vindecarea creației și vom înfrunta, împreună, provocările moderne complexe, de ordin social, economic și moral. Vom conlucra pentru garantarea cât mai multor moduri de viață, mai drepte, mai participative și mai cuprinzătoare. Vom face din prosperitatea omenirii și a creației țel comun cu membrii ai altor comunități de credincioși. Ne vom considera laolaltă răspunzători pentru respectarea acestor promisiuni. Mai mult decât orice, ne vom ruga neîncetat pentru unitatea pentru care s-a rugat și Iisus (In 17), aceea, întru credință și dragoste, pe care Hristos ni le-a dăruit odată cu preoția, pentru acea unitate pe care Hristos o împărtășește cu Tatăl și care izvorăște din comuniunea vieții și a dragostei Sfintei Treimi, primind, aici, porunca pentru unitate întru misiune și slujire”

(<http://www.impantokratoros.gr/198B9FF5.el.aspx>).

Sfânta Comunitate către Patriarhul Ecumenic Dimitrie, 1988

✓ „...Cu profundă tristețe constatăm, Preafericite, că în textele și cuvântările oficiale ale venerabilului Consiliu a început să se profileze un alt fel de ecleziologie și o așa-zisă «teorie a vlăstarelor», conform căreia între Biserica noastră și cea a ereticilor, a ramurilor și a schismaticilor nu mai există nicio diferență” (monah Luca Filoteitul, Sfântul Munte Athos, *Ecumenism și lume*, editura „Palimpsest”, Salonic, 2009, p. 87).

Sfânta Comunitate către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, 1993

✓ „Istoria Bisericească a consemnat multe alte inițiative de reunificare. Problematika și condițiile în cadrul cărora s-au manifestat acestea au fost, de fiecare dată, diferite, însă condițiile pe care le puneau Sfinții Părinși pentru erau întotdeauna aceleași.

Eterodocșii care doresc reunificarea cu Biserica Sobornicească trebuie să vină, înainte de orice, în deplină unire de credință cu aceasta și să întrerupă orice comuniune cu promotorii ereziei și cu toți adepții acesteia. Sfântul Vasile cel Mare nu era de acord cu unirile care permit existența varietăților de convingeri, așa cum se pretinde astăzi, în mod obișnuit, în cadrul dialogurilor inter-creștine «Unity in diversity». În acest sens, Sfântul Părinte arăta: «Și dacă-i vom convinge, atunci să ne unim cu ei în aceeași comuniune; dacă însă nu vom reuși, atunci să ne mulțumim cu aceea că ne respectăm unii pe alții, așa cum suntem, alungând din comportarea noastră orice ambiguitate și îmbrățișând o viațuire evanghelică și lipsită de viclenie, așa cum au trăit cei dintâi ucenici ai Cuvântului Dumnezeu, căci, după cum se spune, «inima și sufletul celor ce au crezut era una» (vezi PSB 12, p. 310-311, traducere de pr. Teodor Bodogae). Cu alte cuvinte, dacă unirea nu are ca scop credința comună, este de preferat să ne mărginim, cei ce mărturisim aceeași credință, la învățături ce reies din pericopele evanghelice. Ceea ce, într-adevăr, trebuie eliminat este amfoterismul moralei, o stare care, din păcate, ca urmare a influenței protestante, devine convingere printre teologii ortodocși, printre cei ce ca Biserica Ortodoxă să fie acuzată de «izolare»» (ziar „Presa ortodoxă”, nr. 1734 din 09.05.2008).

☒ **Memoriul Sfântului Munte Athos, 2007**

✓ „Convergența ecleziologică (cu alte cuvinte, recunoașterea reciprocă între Biserici), atât cea între bisericile creștine eteroclite din punct de vedere dogmatic, cât și cu cea a vlăstarilor, în baza ideii că toate săvârșesc un fel de Botez, nu se bazează pe Tradiția Bisericii și nici pe învățătura Sfinților Părinți, pentru că Botezul eterodocșilor nu presupune credință ortodoxă. În Epistola 125, Sfântul Vasile cel Mare arată: «...trebuie să ne botezăm așa cum am fost învățați și să credem așa cum ne-am botezat și să ne închinăm așa cum am primit credință - în Tatăl, în Fiul și în Sfântul Duh-, iar de comuniunea cu cei care numesc pe Duhul Sfânt creatură să ne ferim, socotindu-i adevărați hulitori de

Dumnezeu», nelăsând așadar nicio porțiță pentru convergența ecleziologică cu aceia care nu au învățatură dogmatică comună” (vezi Memoriul Sfântului Munte Athos, referitor la participarea Bisericii Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor, Sfântul Munte Athos, februarie 2007, <http://www.impantokratoros.gr/EAFE2AB9.el.aspx>).

☒ **Memoriul Sfântului Munte Athos, 2007**

✓ „Este de mirare cum de au fost adoptate aceste puncte de vedere și de către ortodocșii participanți la Consiliul Mondial al Bisericilor. E vorba, aici, de depășirea oricăror limite... În ceea ce privește cea de-a două chestiune, depășim chiar limitele iubirii, împotmolindu-ne în apele sincretismului. Altceva înseamnă iubire și altceva sincretism” (vezi Memoriul Sfântului Munte Athos, referitor la participarea Bisericii Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor, Sfântul Munte Athos, februarie 2007, <http://www.impantokratoros.gr/EAFE2AB9.el.aspx>).

Chemarea la rugăciune adresată, conform tipicului asiatic, tuturor participanților la Adunare, în cadrul celei de-a 10-a Adunări a Consiliului Mondial al Bisericilor de la Busan, din 8 noiembrie 2013.

Diferențe între Ortodoxie și protestantism

Fragment din Scrisoarea Î.P.S. Serafim, Mitropolit al Pireului, adresată Preafericitului Patriarh Ecumenic Bartolomeu
(Nr. înreg. 722/27-6-2013)

Ii recunoașteți, Preafericite Stăpâne, și pe protestanți drept „Biserică”. Erezia poate fi, însă, considerată „Biserică”? Ereticii luterano-calvini, protestanții sau neoprotestanții se autointitulează creștini, însă în van își atribuie acest nume și se laudă că sunt creștini, pentru că nu-L au de partea lor pe Mântuitorul Iisus Hristos. Protestanții au doar cultură creștină, însă I-au refuzat lui Hristos puterea, pentru că:

1) Nu recunosc nestrăciunea Fecioarei Maria, ci afirmă, blestemații, că Aceasta, după ce a rămas grea, fără stricăciune și în mod supranatural, și după Nașterea nespusă a Fiului lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, și după ce s-a logodit cu Iosif, Preasfânta Fecioară i-a născut acestuia și alți fii, respectiv pe frații Domnului amintiți în Sfânta Evanghelie, în realitate fii ai soției decedate a logodnicului acesteia, Iosif.

2) Nu cinstesc în niciun fel și nici nu se închină acesteia, referitor la virtutea și sfințenia, mai presus de toți sfinții și de toate sfintele, a acesteia, ci susțin, neînsemnații, că Maica Domnului este o femeie obișnuită, adică una ca multe ce există pe această lume!

3) Nu recunosc că Născătoare de Dumnezeu și ceilalți sfinți trebuie invocați pentru mântuirea și ajutorarea oamenilor și că Dumnezeu face mi-nuni prin intermediul sfinților!

4) Nu se închină la Sfintele Icoane, la Sfânta Cruce, la Sfânta Evanghelie etc., adică sunt noii iconoclaști.

5) Nu se roagă cu fața către Răsărit, nu-și fac semnul Sfintei Cruci și nici nu îngenunchează și nu fac metanii etc.

6) Resping, ca fiind fără scop, pomenirea celor adormiți și rugăciunile pentru aceștia.

Rugăciune ecumenică comună, cu ocazia sărbătoririi Cincizecimii de către Biserica Luterană Evanghelică, Hannover, Germania, 9 iunie 2014. Pastori, femei și bărbați laolaltă, și alături de ei Biserica Ortodoxă (arhim. Gherasim Frangoulakis, din partea Sfintei Mitropolii a Germaniei).

- 7) Condamnă în totalitate, desfrânații, Sfânta Spovedanie și canonul dat de duhovnic!
- 8) Exclud inspirația divină, autenticitatea și infailibilitatea Sinoadelor Ecumenice.
- 9) Nu dogmatizează prefacerea, adică faptul că pâinea și vinul se prefac în Trupul și Sângele lui Hristos ca urmare a sfintei cereri a preotului, ci susțin că Sfânta Mistagogie se face doar pentru aducerea aminte a Cinei celei de Taină!
- 10) Cred în destinația absolută dublă, conform căreia Dumnezeu pe unii îi predestinează vieții veșnice și pe alții chinului veșnic.
- 11) Resping Sfânta Tradiție și pe Sfinții Părinți, considerând Sfânta Scriptură drept izvor unic al Apocalipsei («sola scriptura»).
- 12) Neagă Biserica văzută, mărturisind o Biserică nevăzută, ideală.
- 13) Își însușesc erezia lui Filioque.
- 14) Susțin învățătura eretică referitoare la prezența peste tot a lui Hristos cu trupul, cunoscută sub numele de «ubiquitas».
- 15) Resping ierarhia în sens ortodox și preoția ca Sfântă Taină.
- 16) Restrâng numărul Sfintelor Taine la doar două, respectiv Sfântul Botez și Sfânta

- Euharistie, invocând în acest sens cuvintele cele dintâi ale lui Hristos.
- 17) Resping iconografia ortodoxă.
- 18) Consideră că omul se mântuiește doar cu ajutorul Harului lui Dumnezeu (sola gratia) și numai prin credință (sola fide) și că, în această viață, credinciosul este în același timp și drept și păcătos (simul justus et peccator).
- 19) Așază îndumnezeirea omului în viața de după moarte.
- 20) Propovăduiesc că, odată cu căderea în păcat a primilor oameni, asemănarea după chip a acestora cu Dumnezeu s-a întunecat, distrugându-se în totalitate.
- 21) Fiecare protestant este, prin el însuși, Biserică sau Tradiție, deținând primatul și infailibilitatea. Astfel, fiecare protestant este, în același timp, și papă. În timp ce, în papalitate, avem un singur papă, în protestantism avem o mulțime de papi.
- 22) Permite preoția femeilor și hirotonirea homo-sexualilor [în luna iulie a anului 2014, „Biserică” anglicană a permis și hirotonirea femeilor episcop].
(<http://www.impantokratoros.gr/B301F3D0.el.aspx>)

Rugăciune comună la Bruxelles, în cadrul „Săptămânii rugăciunii pentru unitatea creștină” de la Biserica mitropolitană anglicană. Din partea ortodocșilor participă P.S. Episcop Vicar Atenagora, Mitropolit al Belgiei și episcop de Sinop. Este vorba despre actualul Î.P.S. Mitropolit al Belgiei. Bruxelles, 24 ianuarie 2013.

Femei-episcopi ai „Bisericii” Anglicane.

În luna iulie a anului 2014, „Biserica” anglicană a aprobat propunerea în baza căreia, pe viitor, se va permite și hirotonirea femeilor ca episcopi, reforma fiind considerată de importanță istorică (publicată la data de 14.07.2014, vezi <http://www.iefmerida.gr/>). Prin această reformă, protestanții se îndepărtează și mai mult de Hristos și de Biserica Sa, de Sfânta Evanghelie și de Sfânta Tradiție, de Sfinții și de Părinții Teofori ai Sfintei noastre Ortodoxii, singura păstrătoare a Adevărului autentic al lui Hristos, în ciuda latinilor și a ecumeniștilor care îl trădează.